

TARNAY BRÚNÓ OSB:

Európa védőszentje

Szent Benedek születésének 1500. évfordulójára

„Szent Benedekhez szálljon fel az ének!”

Igy hangzik fel az ünnepi himnusz* Pannonhalmán a Rendalapító 1500. születésnapján. Benedek: „Isten áldotta”, VI. Pál óta Európa védőszentje. Am Nyugateurópával együtt ünnepelnek ebben az évben a harmadik világ: Afrika, Ázsia, Latinamerika bencés kolostorai és intézményei is. A tervezett hágiografiai, művészeti, irodalmi kiállításokat, kiadványokat, nem is lehet egy lélegzetre felsorolni. Húsvét hetében 60 bencés apát és előjáró ünnepelelt és tanácskozott egyik legrégebb kolostoruk helyén, Insel Reichenau-n (Dél-Baden), közösen mondták a szentmisét a Konstanz-i székesegyházban, köztük három apátnő és a magyar főapát is jelen volt.

Pannonhalmán március 21-én kezdődött a jubileumi kiállítás. II. János Pál pápa már a múlt év márciusában meggyűjtötte a „bencés fáklyákat”, amelyeket 300 fiatal sportoló stafétában vitt Subiácobá, Montecassinobá, Nursiába és más olasz helységbe, ahol Benedek élt és működött. Szerke a világon 250 apátság és rendház áll, 30.000 férfi és női szerzetes imádkozik és dolgozik.

Ki volt az édesatyja ennek a nagy családnak?

Benedek Nursiában született 480-ban, római patricius szülőktől, Rómában tanult, (többek között jogtudományt, amely Regulájára nagy hatással volt), majd „új tüzet gyűjtött benne a Szentlélek”: remete lett Subiácoban, tanítványok keresték fel, 12 apátságot alapított a környéken. Amikor irigyei e tanítványok lelki romlását okozták, Jézus szavai szerint „lerásván még lábairól a port is”, Cassino hegyére ment, megírta a nyugati szerzetesség új törvénykönyvét: a „Regulát” (529). Ez az írás (amely csak részben származik a szent pátriárkától) a lelkiélet, a tértítés, az ókori kultúra átmentése terén felbecsülhetetlen értéket jelent.

„Szent hadseregnek lettél a vezére...”

Pusztuló, hanyatló, züllésnek indult vagy még barbár Európa volt, ahol Benedek és fiai megjelentek. Kolostorai lettek a keresztény lelkiesség, az anyagi és szellemi kultúra szigetei: utasítása szerint ugyanis könyvtár, scriptorium (írószoba) volt ott (akkoriban egy kötet egy falu értékét jelentette!), a szerzeteseknek rendszeresen kellett olvasniuk, így azután nagy férfiakat neveltek Európának. Csak néhányat említhetünk: angliai Ágoston, aki a pápa szójátéka szerint angyalokká változtatta az angolokat, Nagy szent Gergely pápa, aki az első lelkipásztori lélektant írta (Regula pastoralis), szent Mór (később pécsi püspök), az első ma-

gyar ember, aki értett a tollforgatáshoz, Gellért, az idegen, aki elsőnek ontotta vérét a magyar keresztért, Constatinus Africanus, az első európai tudományos orvosi munka szerzője és sokan mások, — mert a kartauziak, ciszterciták, trapisták is Benedeket követték, Aquinói szent Tamás, Loyola Ignác bencés tanítványok voltak.

Magyar hazánkban szent Imre az első

bencés diák, szent Gellért neveltje, a taltárjárás előtt közel 90 bencés „domus Dei” állt népünk szolgálatára (Kühár Flóris szerint). Hosszú út vezetett a 19 — 20. századok tanító bencéséhez, akik a magyar tanítórendekkel karöltve megreformálták a hazafias nevelés stílusát. Nemcsak tanítottak: voltak felfedezőik, mint Jedlik Ányos, aki elsőnek szerkesztett elektromágneses motort és dinamót, jó

néhány évvel megelőzve Dal Negrot és Siemenst. A győri gimnázium fizikai szertárában dolgozott, csendben, szerényen szolgálva a teremtés Urát. Voltak diplomatáik, mint Rónay Jácint, aki szabadsághősből, hosszú bujdosás után lett Erzsébet királyné felolvasója. (Egy alkalommal esti felolvasása közben elszunnyadt; riadtan kért bocsánatot, de az uralkodó felesége így felelt: „A királyné megbocsájtja — de a szép asszony nem felejt el!” — Íme egy vonás a bencés diplomata arcképéhez.) Voltak hídépítőik, akik a megosztott magyarságot igyekeztek a vallás terén egymáshoz közelebb hozni: így már a 19. század első felében Guzmics, majd Krizosztom főapát, a mi századunkban a Debrecent Pannonhalmával összekötő szellemi híd építője és a szegényt-gazdagot elválasztó falak döngetője. A felsőház tagja, a „nagy méltóságú úr”, sohasem tagadta meg, hogy göcseji földművesek gyermeke. Káplán koromban így beszéltek híveink, egy nagyon szegény dunántúli kis falu lakói: „A főapát urat a köszönéskor sohasem lehet megelőzni: mindig előbb emeli le a kalapját.” A földreform egyik élharcosa volt, iskoláiban különleges gondoskodásban részesültek a szegény diákok — Voltak bátor úttörők: Szentnyogh Xavér-Ferenc jóval a II. Vatikáni Zsinat előtt kezdte a magyar istentiszteleti rend megújítását...

Mi az a „benedeki lelkiesség”?

Hiszen ez volt a tápláló talaj, amelyből minden teljesítményük fakadt. Egy helyen így fogalmazza meg a Szent: „Akkor vagyunk igazán szerzetesek, ha kezünk munkájából élünk, mint atyáink és az apostolok”. Visszatérni az ősegyház egyszerűségéhez, romlatlan életmódjához. Megfordította az újkor nagy forradalmának jelszavát (szabadság, egyenlőség, testvériség): a testvériség az első! A testvérek — helyes értelemben — mind egyenlők: „akár szolga, akár szabad, Krisztusban mindnyájan egyek vagyunk, egy zászló alatt katonáskodunk” — írta. A kolostor atyjának ugyan mindenki teljes engedelmességgel tartozik, de ez nem sérti a „személy szabadságát” és az egyenlőséget. Elrendeli, hogy fontos tanácskozások során a fiatalok is szóhoz jussanak: „mert sokszor a fiatalabbnak nyilatkoztatja ki az Isten, hogy mi a jobb”. Az apát pedig legyen tekintettel a gyöngékre, a betegeknek, az öregeknek, a hibázókra; „beteg lelkek gondozását vállalta magára, nem egészségesekek feletti zsarnokoskodást”. Nem „maulhalten und weiterdienen” a benedeki engedelmisség: az apát is tudjon meg hallgatni, a szerzetes őszintén beszélni atyja előtt. Külön fejezetet szentel Regulájában ennek a kérdésnek: „Ha valamelyik testvérnek lehetetlen dolgot parancsolnak”. De az apát döntsön, mert rendnek kell lenni Isten házában, hogy mindenki békességben élhessen.

A testvériségre épül a sokféle bencés kolostor egymás közötti kapcsolata is. A bencéséknél nincs szoros központi kormányzat, egy-egy apátság igazában (Folytatás a 3. oldalon)

A PANNONHALMI FŐAPÁTSÁG

L. Roßbock rajza után metszette J. M. Kolb 1857

SAJÓ SÁNDOR (1868–1933):

Pannonhalma

Mint drága ékszer arany koszorúban,
Zajló habok közt szirtes nyugalom:
A táj öléből égre tornyosultan
Úgy áll e vár, ez ősmagyar halom.

Ez itt a Szenthegy: árnyas templomában
— Óh hallod-e? — egy ezredév piheg;
A múlt kárpitját, sejtelmes homályban
Egy láthatatlan kéz lebbenti meg.

Mint csillagsfény a hangtalan nagy éjben,
Itt lélek jár az íves bolt alatt,
S tán porszem ring a fátylas fény ölében,
Mely még Szent István saruján tapadt...

Ez itt a Szenthegy: búsak menedéke,
Csüggedt magyarnak biztató remény, —
E falak közt a munka és a béke,
Hit és magyarság lengedez felém.

Magyarság rétién párás szénaboglya, —
Óslelked érzem, ősmagyar halom!
S nekem oly jó így, csendben andalogva
Bús fejemet öledbe hajtanom.

* Szövege Békés Gellértől, négyszólamú feldolgozása Bárdos Lajostól való.

„Halál, hol a te győzelmed?

Halál, hol a te fullánkod?” (1 Kor 15, 55)

Az apostoli hitvallás az ún. végső dolgok közül csak kettőt említ meg: a feltámadást és az örök életet. A feltámadás hitgázsga azonban feltételezi a halált. Bár a halálról már Krisztus halálával kapcsolatban is beszéltünk, itt most részletesebben szeretnénk szólni róla.

A SZENTÍRÁS TANÍTÁSA A HALÁLROL

Életünkben semmi sem bizonyosabb

PROF. DR. MEHRLE TAMÁS OP:

és semmi sem titokzatosabb, mint a halál. Biztos, hogy meg kell halnunk, ha viszont a halál értelmét keressük, bizony létünknek egyik legnagyobb misztériumába ütközünk. Sartre pesszimizmusát nem osztjuk ugyan, aki azt mondta: „Értelmetlen dolog, hogy születünk, értelmetlen dolog, hogy meghalunk”, — de azért mégis nyugtalanít

A halál perspektívája

bennünket a meghalás és a halál perspektívája.

A Szentírás kiemeli a halál szükségességét és egyetemességét. A zsoltáros költőiesen felveti a kérdést: „Hol van egy élő is, aki nem lát halált” (Zsolt. 89, 49), de erre a kérdésre csak negatív választ vár. Szinte nosztalgiaszomorúsággal állapítja meg Sirák könyve:

„Minden tett elavul, akárcsak a ruha, ősi törvény mondja: meghalni, meghalni” (Sir 14, 17). Sz. Pál is kategorikusan kijelenti: „A halál minden ember osztályrésze” (Rom 5, 12).

A halál nemcsak egyetemes, hanem végleges is a Szentírás tanítása szerint. Ezzel viszont együtt jár, hogy a halállal a földi érdemszerzés idejének vége szakad. A szegény Lázár és a dúsgazdag parabolájából kitűnik, hogy a földi élet lezárásával az ember örök sorsa eldőli (vö. Lk 16, 19-31). Az őt balga hajadon előtt a lakodalmas ház ajtaja végleg bezárul (Mt 25, 1-13). „Ne a halálot napját várd, hogy megigazulj”, int bennünket már az Ószövetségben Sirák könyve (Sir 18, 22). S mi fejeznék jobban a halál véglegességét, mint a prédikátor mondása: „Akár észak, akár dél felé dől a fa, ott marad, ahova dől (Pred 11, 3)”. A Jelenések Könyve e szavakkal biztatja a szmirnai egyház püspökét: „Légy hű mindhalálig és életet adok neked győzelmi koszorúul (Jel 2, 10).

A LÉLEK HALÁL UTÁNI ÉLETE

A Szentírás tanításának ellene mondanak azok, akik tagadják a lélek szellemiségét és azok, akik valamilyen lélek-vándorlásban hisznek. A zsidók nem különböztették meg élesen a testet és a lelket, mindig az egész embert nézték. Az Ószövetség vége felé azonban — miután a görög filozófia a megfelelő bölcseleti fogalmakat is nyújtotta —, sejtteni kezdték a lélek halhatatlanságát és így a szellemiségét is. A Bölcsesség könyve lefesti az igazak halál utáni boldogságát és a gonoszok gyötrelmét — pedig nem a feltámadásról beszél —, ami feltételezi, hogy a halállal nem szűnik meg az élet, ellenkezőleg, akkor teljesül ki (Bölcs 2-5 fejj.). A dúsgazdag és a szegény Lázár elnyerik jutalmukat, noha testvéreik még a földön élnek (Lk 16, 19-31). Az Úr Jézus a jobb latornak megígéri, hogy még aznap része lesz a pardaicsom örömeiben (Lk 23, 43). Sz. Pál inkább szeretne meghalni, hogy Krisztussal legyen, mintsem a földön tovább élni, de hívei javára az utóbbit választja (Fil 1, 23-24). Nem lehet tehát azt mondani, hogy a Szentírás nem tud semmit sem a lélek halhatatlanságáról, hisz tanítása szerint a holtak feltámadása csak a világ végén következik be és ezek a szentírási szövegek a halál utáni közvetlen életre utalnak.

A LÉLEKNEK SZELLEMSÉGE

El kell ismernünk, hogy a természetes ész fényében vizsgálva az embert, nagyon nehéz eljutni a lélek szellemiségének ismeretére. Aquinói Sz. Tamás a létfilozófia analógiás ismeretével meg tudta tenni ezt a lépést, de mindazok, akik a létfilozófiát elhagyják és az ember tanulmányozására szűkítik a bölcseletet, nehezen tudnak megbarátkozni ezzel a gondolattal. Így újabban katolikus teológusok is vannak, akik elvetik Sz. Tamás mérsékelt dualizmusát, mely szerint az ember anyagból és életet adó princípiumból, azaz testből és lélekből tevődik össze s a lélek, szellemi lélek lévén, túléli a testet. Egyesek szerint az ember azonnal a halál után szellemi testtel egyesül, mások szerint a lélek leveti ugyan az anyagi testet, azonban a világ kozmikus anyagával lép kapcsolatba.

(Folytatás a 3. oldalon)

Ravaszkodással álcázott vallásüldözés

Mindszenty bíborostól származik ez a című vett kifejezés, — amely egyúttal megbélyegzés is, — annak az egyházpolitikának a jellemzésére, amely a vallásszabadságot hirdeti, az állam és az egyházak közti megegyezés és együttműködés szükségességét hangoztatja, de közben azon dolgozik, hogy a vallást kiirtsa az emberek lelkéből és a magyar népet kommunisztává, ateistává és a Szovjetunió engedelmes, alázasat szolgájává tegye.

Kádár János a vallásüldözés álcázásának a művészetében egykori nagy tanítómesterét és példaképét, Rákosi Mátyást is felülmúlja. Simább és türelmesebb, de éppen ezért veszedelmesebb is, mint a minden hájjal megkent taktikus, a „kis magyar Sztalin” volt.

Az állítás bizonyítására elegendő az utóbbi hetek két egyházpolitikai vonatkozású eseményére: a XII. Pártkongresszuson elhangzott nyilatkozatra és Lékai bíboros-primás magas kommunista kitüntetésére hivatkozni.

KÁDÁR TÖRTÉNELEMHAMISÍTÁSI KÍSÉRLETE

A kongresszuson elhangzott többórás beszámolójában a legfőbb magyarországi kommunista, az állam és az egyházak viszonyát illetően a következőket mondta:

„Társadalmunk kiegyensúlyozott helyzetét tükrözi az állam és az egyházak közötti rendezett viszony is, amely sok figyelmet igényelt és igényel mind az államtól, mind az egyházaktól. Az állam az alkotmány szellemében biztosítja a lelkiismereti szabadságot és az egyházak autonóm működésének feltételeit. A vallásos emberek egyenjogú állampolgárként vesznek részt a szocializmus építésében a közéletben. Az egyházak tiszteltetben tartják államunk törvényeit, támogatják az országépítő munkát. Az egyházak vezetői építő munkát végeznek, hogy az állam és az egyházak kapcsolata az utóbbi években tovább fejlődött és ma már nem egyszerűen rendezett viszonyról van szó, hanem a nép javára végzett közös munkáról. Az állam és az egyházak mai rendezett viszonya közösen kialakított megállapodások korrekt megtartásának alapján jött létre...”

Ahány mondat, annyi hazugság! És ezt senki sem tudja jobban, mint Kádár János.

Ő volt ugyanis — mint belügyminiszter — annak a rendőrségnek legfőbb felügyeleti hatósága, amely Mindszenty hercegprimás letartóztatásával és a szerzetesek deportálásának megindításával előkészítette az állam és az egyház között „közösen kialakított” megállapodást.

Ő volt az, aki ezután a barátságosnak nem nevezhető előkészítés után magához rendelte és megbízta a második számú katolikus békepapi mozgalmi vezetőt, Beresztóczy Miklóst, hogy menjen el Kalocsára és Egerbe, és magyarázza meg Grósz és Czapkik érseknek, hogy a püspöki karnak nincsen más lehetősége, mint leülni a tárgyalóasztalhoz és aláírásukkal legalizálni a terrorral rájuk kényszerített kommunista egyházpolitikai diktátumot.

A főtitkár arról is beszélt, hogy „az állam az alkotmány szellemében... biztosítja az egyházak autonóm működésének feltételeit”.

Arca pirulása nélkül el merte mondani ezt a hazugságot, jöllehet köztudomású, hogy az 57-ben és 58-ban kiadott törvényerejű rendeletek a katolikus püspökök hatáskörét és a protestáns egyházak önkormányzatát formasággá silányítva az egyházkormányzatok irányítását és ellenőrzését az ateista vezetés alatt álló Állami Egyházügyi Hivatalra bízták.

Annak a cáfolására pedig, amivel szintén dicsekedett az illusztris kommunista szónok, hogy a magyar népköztársaságban „a vallásos emberek egyenjogú állampolgárként vesznek részt a szocializmus építésében a közéletben”, nem is érdemes szót vesztegetni. A vallás elleni ideológiai harc szünet nélkül folyik. Az ovodától kezdve az egyetemig, a napilapok hasábjain, a folyóiratokban, a rádióadásokban és a televízió képernyőjén, a kötelező üzemi megbeszéléseken és a szemináriumi előadások ezerein keresztül. Ha valaki lenni akar valaki, ha előbbre szeretne jutni, ahhoz nem elég a tehetség és a szorgalom, a pártba is be kell lépnie és beosztottjait is serkentenie kell a pártprogram követésére. Ez a magyarázata — többek között — annak is, hogy az utóbbi időkben sok jólkereső és fiatalon jó állásba került szakember hagyja el az országot és vállalja Nyugaton a semmiből való új életkezdés nehézségeit.

VÖRÖS MEDÁLIA LÉKAI BÍBOROS-PRIMÁS MELLÉ

A vallásüldözés és egyházellenesség álcázásának legravaszkodóbb példájával a Kádár-rezsim Lékai László esztergomi érseknek és az ország bíboros-primásának magas állami kitüntetésére révén lepte meg az ország és a szabad világ közvéleményét.

A hivatalos indokolás szerint Mindszenty bíboros egykori veszprémi titkára és az esztergomi érseki székben utóda „a magyar állam és a katolikus egyház között kialakult jó viszony és a nemzeti összefogás elmélyítéséért, valamint a hazai és nemzetközi béketörekvések érdekében végzett kiemelkedő tevékenységéért” kapta meg a Magyar Népköztársaság zászlórendjének rubinokkal ékesített medáláját.

Értesüleim szerint a hívek meglehetősen vegyes érzelmeikkel fogadták és kommentálták főpásztoruknak a vallás és egyház ellenségei által történt kitüntetésének a híret.

Csak azok a békepapok és megalkuvó világiak örültek neki, akik a maguk hűtlenségének és gyávaságának az igazolását látták benne.

A kisebbik rész sajnálkozással mentegette a személy szerint kedves és megnyerő modorú egyházfőt azzal, hogy „szegény nem tehetett mást; nagyobb bajok elkerülése kedvéért ezt a megaláztatást is magára kellett vennie”.

A nagyobbik rész azonban vagy szótlanul csóválta a fejét, vagy nyíltan kimondta, hogy az adott helyzetben az egyházi kontroll és a hívek diszkriminálása egy bizonyos hányadának megszüntetése nélkül nem lett volna szabad ezt az inkább megszegyenyítésnek, mint megtiszteltetésnek számító kitüntetést elfogadnia.

A primás — és a vele együtt, kevés kivétellel, ugyancsak gyöngén viselkedő katolikus és protestáns püspökök — szolgái rezsímhűsége egyre mélyíti és szélesíti azt a szakadékot, amely a helytálló papokat és a hitvalló híveket főpásztoraitól már évek óta elválasztja. Egyszerűen a veszedelemre annak, hogy a szakadékból szakadás, a hivatalos és történelmi egyházaktól való elszakadás lesz. Ha formailag nem is, de lelkileg bizonyosan.

AZ EGYHÁZ JÖVŐJÉÉRT VALÓ AGGÓDÁS HANGJA

Csendül ki abból az otthon titokban terjesztett írásból, amelyben egy pap névtelenül azt a kérdést veti fel és próbálja megválaszolni, hogy mit lehetne és mit kellene tenni az egyház, illetőleg egyházak jövőjének a megmentése érdekében.

Feltűnő, hogy az ismeretlen szerző tisztán látja a helyzet súlyosságát és mégsem pesszimista.

Viszonylagos optimizmusát így indokolja meg:

Ma már a kommunista szakemberek is kezdik belátni és elismerni, hogy az a teória, amely szerint a gazdasági, szociális és kulturális struktúra gyökeres változása a népváltozást és vele a vallásosság elhalását is magával hozza, már nem tartható fenn, mert a tények megcáfolták. Nem hívó, hanem marxista kutatók állapították meg, hogy hazánk lakosságának még mindig több, mint a fele, és az ifjúságnak is majdnem a fele, vallásosnak vallja magát.

A rezsim máris súlyos gazdasági problémákkal küzd és még nagyobbak előtt áll. A kapitalista országokkal szembeni eladósodása egyre katasztrófálisabb méreteket ölt. Nincsen miből megvennie az export versenyképességéhez feltétlenül szükséges modern gépi felszerelést, a fantasztikus gyorsasággal fejlődő nyugati technológiát. És ami talán mindezeknél jobban aggasztja a rezsim felelőseit, a termelés mennyisége és minősége egyre csökken, a munkaerőkölts és a köztulajdon tisztelete Magyarországon eddig ismeretlen és elképzelhetetlen mélypontra süllyedt.

A marxista ideológia csődjének és a szocialista gazdálkodás egyre gyakoribb zökkenőinek a felismerése a magyarázata annak, — vonja le a következtetést a kéz alatt terjesztett írás, — hogy Kádár János a pártkongresszus előtt elhangzott beszámolójában ilyen szépen megdicsérte az egyházi vezetőket, a vallásos dolgozókat, és annak is, hogy Losonczy Pál, az elnöki tanács elnöke ünnepélyes keretek között Lékai bíboros mellé tüzte a népköztársaság második legnagyobb kitüntetését. Persze — teszi hozzá — anélkül, hogy akár az egyik, akár a másik az egyház, a papság és a hívők helyzetét illetően a legkisebb javulást is kilátásba helyezte volna.

MIT LEHETNE ÉS KELLENE TENNI?

Erre a kérdésre próbál felelni mondanivalójának a végén a földalatti röpirat ismeretlen szerzője.

Szerinte a dolgok mai állása mellett a rezsim kormányát, illetőleg a hatalom tényleges birtokosát, a Kommunista Pártot rá lehetne szorítani arra, hogy ne csak hirdesse a vallásszabadságot, hanem az egyházak legsúlyosabb sérelmeit és a hívek legbánsóbb diszkriminációs panaszait is megszüntesse.

Persze — fejezi be eszmefuttatását nem minden rezignáció nélkül — ennek a kísérletnek a megtételéhez és a siker eléréséhez elsősorban arra lenne szükség, hogy az egyházi vezetők rádöbbenjenek Isten és a történelem előtti felelősségükre.

A halál perspektívája

(Folytatás a 2. oldalról)

latba. Am mi ez a szellemi test? Azonos a feltámadott testtel? Ha igen, akkor ellenkezésbe kerülünk a Szentírás és az Egyház tanításával, mely szerint csak a világ végén következik be a feltámadás. Ha nem azonos a feltámadt testtel, akkor a feltámadáskor ezt a szellemi testet is leveti? S mire való a léleknek a kozmikus anyaggal való egyesülése? A lélek csak eszközként használja akkor ezt az anyagot? De ha használja, akkor már önmagában is szellemi és önálló léte van, és akkor minek kell kapcsolatba lépnie a kozmikus anyaggal? Ha pedig azért szükséges ez a kapcsolat, hogy szellemi tevékenységeit kifejthesse, akkor egy nagyon differenciált anyagi testre lenne szüksége, amely alig különbözne a földi testtől és ezt megintcsak le kellene vetnie a feltámadáskor. Valahogyan ezek a kifejezések, mint „szellemi test” és „a világ kozmikus anyagával való kapcsolat”, inkább a filozófiai képzelgés, mint a filozófiai gondolkodás körébe tartoznak. A katolikus egyház is valja ugyan a feltámadást, amikor majd testünk átszellemesített, a megdicsőült lélektől egészen áthatott, de mégis igazi anyagi test lesz, de ennek semmi köze nincsen az előbb említett homályos, bölcselletes ki nem dolgozott képekhez, melyek különben sem filozófiailag, sem teológiailag nem igazolhatók.

A LÉLEKVÁNDORLÁS ELMÉLETÉNEK A TARTHATATLANSÁGA

Az ember teste és lelke egyetlen élő egységet alkot. A lélek nem véletlenül, alkalmilag egyesül egy testtel, hogy embert alkosson: a test ép úgy hozzátartozik az ember mivoltához, mint a lélek. Ezért a lélek az ember halála után nem is ember, hanem csak emberi lélek. Nem lehet tehát feltételezni, hogy a lélek a halál után csak úgy válogatja a különböző testeket, mint ahogy a ruhát váltogatjuk. Ezért a feltámadáskor ismét saját testünket kapjuk meg. Ebben a testben szereztünk érdemet, ebben a testben vétkeztünk, egykor ebben a testben nyerjük el a jutalmat vagy a büntetést. „Mindnyájunknak meg kell jelennünk Krisztus ítélőszéke előtt, hogy kiké elvegye, amit testében érdemelt, a szerint, hogy jót vagy gonoszt tett-e” (2 Kor 5, 10). Azt sem lehet józanul feltételezni, hogy büntetésül az előző életünkben elkövetett hibáinkért kell újból és újból testet öltenünk, mert a büntetés feltételezi, hogy tudjuk, miért bűnhődünk, nekünk viszont állítólagos előző életünkről ismeretünk nincsen. Ezért a lélekvándorlás hívei inkább tisztulásról mint büntetésről beszélnek, ami vi-

A Mindszenty Alapítvány kiadása:

N A P I J E G Y Z E T E K

Mindszenty bíborosnak a budapesti Amerikai Követségen (1956–1971) készült naplószerű feljegyzésel.

A könyvhöz Batthyány Iván, a Mindszenty Alapítvány elnöke írt bevezetőt, a bíboros követségi életéről M. J. Hillebrand, amerikai nagykövet ad számot. A magyarító fejezeteket Csonka Emil készítette.

A 480 oldalas könyv ára 32.– DM vagy 14 USA \$ és portó. Megrendelhető az „Életünk” útján.

Megyesi András:

Újjáfaragott arcok

„Hallottam híret, festjük is magunkat, no bizony. Isten megáldott egy arccal, csináltak másikat...” Shakespeare adja Hamlet szájába, vele mondatja el undorát az arc feltűnő festésének frivol szokásáról. Egy másik darabjában a nők szépségét a virághoz hasonlítja: minden szépség sorsa, hogy elhervadjon. Így gondolkodtak a 16. században. Akkor még nem tudták természetesen, hogy a szépséget konzerválni is lehet, például az emberi arc szépségét és elsősorban a gyengébb nemnél.

Nemrégiben egyik német filmszínésznő olyan reklámot csinált az arcfiataltásnak (to lift, liften = megújítani az öregedő arcot), hogy számolni lehet ennek járványszerű elterjedésével. Az idézett filmszínésznő arcfiataltó operációja közhírré vált, s az elmúlt farsang alatt számtalanszor állt az élcélődések középpontjában.

A tétlenség a lélek ördöge. Ezért a testvérek a megállapított időben kézi munkával foglalkozzanak, más órában pedig szent olvasmányokkal... Ha pedig szegénységük azt kíváná, hogy maguk gyűjtsék be a termést, ne szomorkodjanak, mert akkor valódi szerzetesek, ha saját kezük munkájából élnek, mint atyáink és az apostolok.

Szent Benedek: Regula, 529.

szont dualisztikus világnézetükből ered, mely szerint minden ami anyagi, tisztátalan is. Mi keresztények, akik hisszük, hogy Isten teremtette az anyagot, nem fogadhatjuk el ezt a pesszimista nézetet, eltekintve attól, hogy ez bölcselletes sem igazolható.

A HALÁL ÉRTELME

A kezdetben felvetett kérdés még válasz nélkül marad: miért kell meghalnunk? Mi a halál értelme? Meg kell halnunk, mert anyagi energiákhoz kötött testünk véges erőkészlete kimerül, felhasználódik. Ily szempontból a halál véges emberi természetünkhöz tartozik, életünknek természetes befejező pontja. Akik az emberi lélek halhatatlanságát és Isten létét tagadják, azok az élet értelmét, valamilyen földön elérhető anyagi vagy szellemi értékben fogják keresni. Mi a kinyilatkoztatásból tudjuk, hogy bár a halál természetünknek kijár, Isten eredetileg nem akarta, hogy meg kelljen halnunk, talált volna módot, hogy ne kelljen meghalnunk. A bűn következtében ez a kiváltságos helyzet megszűnt. „A jó és a rossz tudás fájáról ne egyél, — mondotta Isten Ádámnak — mert amely napon eszel róla, meghalsz” (Ter 2, 17). A Bölcsesség könyve szerint is Isten halhatatlanságra teremtette az embert, és a halál a sátán irigysége révén jött a világba (Bölcs 2, 24). Ez Sz. Pál tanítása is: „A bűn egy ember által lépett a világba és a bűn miatt a halál, és így a halál minden emberre áterjedt, mert mindnyájan bűnbeestek” (Rom 5, 12). A keresztény ember számára csak a Krisztusba vetett hit ad megnyugtató választ a halál problémájára. Ő megváltói halála és feltámadása által legyőzte a bűnt és a halált. Nem a halál az utolsó szó, Krisztus erejében mi is feltámadunk egyszer. Ha a halál nem is veszíti el tragikus vonását — az elvesztett paradicsomot juttatja eszünkbe, — elveszíti fullánkját és az örök élet kapunyitását jelenti.

De nem volt farsangi tréfa a színésznő javaslata, hogy a jövőben a betegbiztosító fizesse meg minden 50 év fölötti nőnek az arcfijító operációt. Ő természetesen könnyen beszélt, mert neki a műtét nem került semmibe. A szükséges 20.000 márkát (ez volt az új arc ára) egy német folyóirat tulajdonosa fizette ki annak fejében, hogy ő közölné a lapjában elsőnek (és kizárólagos joggal) az új arc fényképét. Nagyon szép és dicséretes az ilyen kiállítás a kevéssé jómódú nők érdekében: hadd szépüljenek meg ők is a társadalom terhére. Helyesebben: olyan pénzüsszegeken, melyek hivatása betegségek gyógyítása lenne. A dolog éppen itt kezd kritikussá válni. A női arc kétségtelenül értékes valami, de más is tartozik hozzá azon kívül, hogy a fiatal kor megszépíti, és ez a más: az egyéniség varázsa, visszatükröződése. Ahol ez hiányzik, ott hideg, lélektelen a szépség. Idősebb korban, amikor már megjelennek a szarkalábak, majd a ráncok, mindenkinek megvan a joga és lehetősége, hogy „javításokat” eszközöltessen magán, hiszen demokráciában élünk, ahol mindenki azt tehet, amit akar, mindaddig, amíg nem mások terhére és zsebére megy a játék. Márpedig ez történik, ha filmszínésznők javaslatát komolyan veszik és a betegbiztosítás terhére végeznek szépségteljes operációkat.

Az egész ügynek van még egy másik oldala is. Ez a gondolkodás nagyon jellemző korunk és társadalmunk gondolkodására, mely gyökerestől felforgatja az emberi élet alapvető értékeit. Eszerint nem az az arc szép, amelyet egy egész élet öröme és fájdalma, sikere és csalódása alakított ki, hanem amelyen művi beavatkozással simították ki a petyhüdt bőrt; nem a szív és lélek értékei számítanak, hanem csak a külső, meghamisított valóság szemfényvesztése.

Az arc azonban a lélek tükrö. Ilyen értelemben mondhatjuk, hogy az igazi szépség mindig a lélek szépségét és harmóniáját sejteti meg. Legalább is kell, hogy megsejtse. Ezért egy mindennapi arc is lehet szép, ha emberi jószág, megértés és segítőkészség ragyog rajta, viszont a legszebb vonások is eltorzulnak a lélek eldurvulása következtében. Kár, (vagy talán nagyon is jó!) hogy ezt a problémát nem lehet plasztikai műtéttel megoldani, nem lehet a lelket sebész késével megfiatalítani.

Ha mi májusban az édesanyánkra emlékezünk, aki már talán rég elporladt a hantok alatt, elsősorban arra a szeretetre és jóságra gondolunk, amit tőlük kaptunk, amely szívüket mindig megfiatalította. Ők a gyarapodó ráncok ellenére is mindig szépek és fiatalok maradnak számunkra, mert megszépítette őket — nem a műtőorvos kése, hanem az a hivatás, melyet a költő így énekelt meg:

... ti vagytok a Háziáldás
Fehérre meszelt kis falon.
Szegett kenyér az abroszon.
Ti a kútvíz a harmatos pohárba,
Duruzsoló, jószágos kályha,
Szekrényben illatos, puha,
Tündöklő, fehér ruha.
Ti vagytok az olajmécs, mely álmatlan
lobog,
S imádkozik, míg mások alszanak.
A hervadtan is illatos csokor
A feszület alatt.

(Sík Sándor: Asszonyok)

EMLÉKEZZÜNK

ÖT ÉVVEL EZELŐTT,
1975 MÁJUS 6-ÁN
TÁVOZOTT AZ ÖRÖK HAZÁBA
M I N D S Z E N T Y
BÍBOROS, MAGYARORSZÁG PRÍMÁSA

„A kétezeréves Evangélium és az ezeréves magyar múlt volt az a gyökér, amelyből forraszott ereje. Népeinek lelkiismerete akart lenni és vissza akarta vezetni azokhoz a forrásokhoz, amelyekből a magyar szentek formálódtak és amelyekből ezer éven át élt és táplálkozott ez a nép: a Szent István-i hagyományokból, a keresztény és magyar két elválaszthatatlan összeforrásából... Törékeny embersége ellenére óriásként magasodik a 20. század történelme fölé.”
(† Ádám György főlelkész máriacelli gyászbeszédéből.)

Május 15-én, — a bíboros temetési napján — csütörtökön délelőtt lesz a Mindszenty Alapítvány hivatalos megemlékezése Máriacellben. Illő és kívánatos lenne, ha azok, akik tehetik és kegyeletüket akarják leróni a vértanú magyar prímás iránt, minél többen résztvennének a máriacelli bazilika Szt. László kápolnájában, Mindszenty sírja fölött tartandó engesztelő szentmisén és a bensőséges megemlékezésen.

Európa védőszentje

Szent Benedek

Fametszet az 1506-os pannonhalmi szolozsmáskönyvből

(Folytatás az 1. oldalról)

álló. Testvéri közösségekben, kongregációkban tömörülnek a kolostorok, a szerzetesek a kongregációhoz való hűségre, állhatatosságra tesznek fogadalmat. Ez teszi lehetővé a munkakör nagy változatosságát és mozgóképességét. Nincs szó a Regulában „helyezköttésségről” (a mai világban elképzelhetetlen lenne), hanem a közösségben való stabilitáson van a hangsúly (nem „stabilitas loci”, hanem „stabilitas in congregatione”).

A testvéri kapcsolat fűzi össze a benecéseket a friss, rugalmas, új alapításokkal, amelyek benedeki szellemben akarnak élni, egyszersmind azonban a jelen igényeinek megfelelően, rugalmasan a világban dolgozni.

Krisztusi életritmus.

Mi van a sokat emlegetett szavak mögött: „imádkozzál és dolgozzál”? Korunk ritmusa: teljesítmény és kereset, munka és szórakozás, élvezet és kimerültség, csömör... Benedek más ritmust kíván. Első az istenszolgálat, amelynek „semmit elébe ne helyezzenek”. Ez azután áthatja munkánkat, erőfeszítések mellett is megőrzi a benső ember összhangját, békéjét. XII. Piusz pápa így fogalmazta meg: „Amíg a kéz vagy elme serényen dolgozik, közben mindnyájan Krisztus-

(Folytatás a 4. oldalon)

KISBARÁTI GYULA:

Világválság és az Istenanya (3)

– Mária-jelenések az utóbbi 150 évben –

Mária, a mi örök utitársunk

Jézus egész közéleti tanításának ideje alatt Mária hallgatott. Mintha az Isten kegyelme azt sugallta volna neki. Te most még nem kerülsz sorra, majd eljön a te idő, amikor tanúságot lehetsz Fiadról, a hitről, az Evangéliumról és az Isten tanításáról, amikor bekövetkezik a modern kor nagy szakadása, sűrített krízise, a hitnek és a tudásnak elszakadása egymástól, a szakadások és megosztottságok az egyházon belül, s az emberi társadalomban. Amikor egy és ugyanabban a családban már nincs közös hang, közös szó. És ez a nagyon kritikus idő a XIX. század első felében csakugyan bekövetkezett. Történetileg tehát szinte igazolja mind az a Mária-korszak eljövételét a csodás jelenések sorozatában.

A vallásfejlődésben az az igazság,

EURÓPA VÉDŐSZENTJE

(Folytatás a 3. oldalról)

ra tekintsenek fel és az iránta való tökéletes szeretet lángoljon lelkükben" (Körlevele 1947-ben jelent meg, Benedek boldog halálának ünnepére, ezzel a szép kezdettel: „Mint ragyogó csillag az éjszaka sötétjében...”).

Semmi sem időszerűbb, mint mindnyájunk hajszolt életében erre a krisztusi ritmusra törekedni: ima és munka.

Ez a szabályos hullámmozgás a „rezgés- csillapító” (mint a gépek tervezői kifejezik) a zavaró, nyugtalanító lökésekkel szemben. A nagyraevágás csillapul, ha ez a Krisztusra, Istenre tekintés él. Nem zsákmányolná ki életerőnket a túzott gazdasági növekedés, az irigység, a liberalizmus gazdasági elméletének mindig több jólét, kényelem utáni rohanása.

Lényegében kimondtuk ezzel a bencés életeszemlény további vezérlő tényezőit is. Alázatosság, amelynek külön fejezetet szentel Benedek és „diszkréció”, amit sok helyen emleget. Az alázat szerinte elsősorban Istenre tekintés. Isten színe előtt járjon az ember, aki maga az Igazság —, a szerénység beszédben, viselkedésben, gondolkodásban ebből következik. Tehát a valóság tisztelete — mondanánk ma: realizmus, önmagunk és embertársaink képességeivel, lehetőségeivel szemben. (Nem hiába mondta tréfásan az egyszerű bencés: „Demut ist eine große Tugend — wir, Benediktiner haben's!”) Az alázat nagy energiákat szabadítana fel és átváltoztathatná viágunkat.

És a „diszkréció”? A Regula szóhasználatában: mérséklet, okosság, belátás, tapintat. Nem változnék jobbra családunk, magyar közösségeink élete, ha minden tettünkben és szavunkban ez vezetne, mint Benedek az apától elvárja?

Mult és jelen.

Szent Benedek atyánk meghalt, halálfelelem nélkül, fia karjára támaszkodva, állva fogadta a háált.

Szelleme ma is él, sőt utat mutat. Így mondta II. János-Pál pápa ez év március 23-án, Norcia-ban, Benedek szülőhelyén: „Benedek a Szentlélek embere volt, aki megújítja a föld színét... Ő, aki a szétesés, gyűlölet és barbarizmus idején a békéért és egyetértésért dolgozott, legyen pártfogónk, hogy elbukianak a gonosz hatalmasságai, amelyek ma a világban és a szívekben elszabadultak, — hogy megújuljon a föld arculata!” (—)

hogy nem mondhatjuk azt: keresztények vagyunk, csak azt, hogy keresztények **l e s z ü n k**, mert velünk együtt mozgásban van a történelem és az üdvösség-történelem. Tehát igaz az, amit Guardini ír egyik tanulmányában: Mindig útközben vagyunk... Ennek a jelentősége különösképpen hangsúlyt kap azzal, ha felismerjük azt a tényt, hogy Mária velünk van útközben. Ő az örök utitársunk is. Mellénk adatott, mellénk rendeltetett, mert a keresztény élet vesztélyben, vitában, ellentmondásban és ellenállásban folyó problematikus élet. A kereszténység tehát nem Krisztus és Mária, mert nincs két középpontunk, hanem csak egy, az Úr Jézus, akihez Mária vezet. Mindig tisztában látjuk meg, mi az út, amit járunk és amire törekszünk. És ehhez a törekvéshez a Mária-tisztelet ad nagy erőt és a kegyhelyek látogatása mindmegannyi erősítő forrása testi-lelki életünknek. Egészségben éppúgy, mint amikor betegség látogat meg. Alig van hívő, aki ne számolhatna be életében a nagy élményről, midőn egy je'entősebb Máriakegyhelyen volt zárándoklatban (Lourdes, Fatima, Máriacell, Garabandál, San Damiano, Montichiari, Syracusa, Lisieux, Lompas). Az élet céljának felismerése mindig teljesebb lesz. Felismerjük, hol a végcél és a megvalósulás: a z ü d v ö s s é g e l n y e r é s e. E végső célra törekvésben, a tökéletességre való törekvésben utitársunk Mária. Vannak egyéb utitársaink is: nagy filozófusok, írók, művészek, művészeti alkotások, nagy gondolat-rendszerek és tudományok, tudományos célok, de ezeket csak szurrogátumoknak (pótlékoknak, kiegészítéseknek) tekinthetjük a Máriás totalitás mellett. Ezek esztétikailag, értelmileg, érzelmileg táplálnak, de az élet végső kérdéseire nem adnak olyan választ, mint a vallás. A legproblematikusabb is ez, mert lényegét maga az Isten Fia, Krisztus körvonalazta palesztinai országjárásában és helyezte bele tanításába és az emberi szívekbe.

Mária, aki visszavezet Krisztushoz

Úgy tetszik, hogy lelkünk be'ső terében megjelöli Isten azokat az utakat, ahová mennünk kellene. Individuálisan és az egész emberiség számára az utat, az útra való készülést a kinyilatkoztatásban helyezte el prófétái által és megváltó Fia által meghirdette annak lényegét és az Egyházra bízta ezt az isteni tanítást, mívégre vagyunk itt, mi a célunk a földi életben és hová jutunk a földi élet után? Nem a tudomány, nem a művészet adja meg a végső feleletet, hanem Isten tanítása. A Biblia mondja meg, mit kell tenni, de a Bibliát külön választották az Egyháztól s az emberiség elfordult az Egyháztól. Éppúgy nem hallgatnak rá, mint ahogy nem olvassák a Bibliát.

Jönnie kellett a Mária-korszaknak és Mária azzal a küldetéssel adatott nekünk, hogy **v i s s z a v e z e s s e n** bennünket **K r i s z t u s h o z**.

A minden jelenésben visszatérő máriás refrén summázva azt jelenti, hogy elhanyagoltuk azt, amit Jézus Krisztus hirdetett meg, nem imádkozunk, nem engesztelünk, elhanyagoljuk az Eucharishtiában köztünk élő Krisztust, úgy vesszük, mintha köztünk sem lenne. Ezért szól hozzánk az Istenanya, hogy észretérítsen az utolsó órában és mint

bibliás Szűz, visszavezessen az Evangéliumhoz. Úgy kellene, hogy a Szűzanya Isten állandó nagy jele legyen, az a transzcendens valaki, aki rendszeresen jelen van földi sürgésünkben-forogásunkban, az állandó csoda, hiszen minden jelenés egy csoda, amely a világ eseményei közepette mindig újból és újból Isten titokzatos hatalmára, jószágára és erejére mutat.

Mária helye az üdvtörténetben

A II. Vatikáni Zsinat utáni időkben a Mária-tisztelet erős hanyatlását észlelhetjük, különösen értelmiségi körökben. Visszahatás keletkezett az elvont mariológia ellen, amely a krisztológiával való kapcsolatát feledve, valami különálló okoskodásba bonyolódott Mária kiválóságait illetően. Ez hovatovább a „magánkinyilatkoztatás” jel'egét öltötte magára. Ha nem is alakult ki Mária-ellenes légkör, legalábbis nagy a tartózkodás vele szemben. Tehát újra fel kell fedeznünk Máriát. Ennek kezdete pedig, hogy Máriát a Szentlélek perspektívájába helyezzük vissza. Hogy Mária úgy álljon előttünk, mint akit a Lélek elárasztott kegyelmével, mint az **e l s ő k e r e s z t é n y**, az első karizmatikus. A megújulást a protestáns testvérek állásfoglalása is zavarja. Sokan úgy látják, hogy a katolikus álláspont nem ismeri el a Szentlélek szerepét s Krisztus egyedüli közvetítő voltát. A tartózkodás oka a népi jámborság egy-egy túlzása. S főleg az, hogy mi, katolikusok, Máriának tulajdonítunk sok olyan kezdeményezést, ami pedig a Szentlélektől függ. Mi, mondják, a Szentlélek helyére állítottuk Máriát. Ez a hiedelem egyik akadályozója az ökumenének, vagyis az e téren való haladásnak...

A multat illetően Mária emberi alakja valóban elfodta a Lélek isteni személyét. Nekünk most arra kell törekednünk, hogy kidomborítsuk — Suenens bíboros szavait idézve* — „a **L é l e k** abszolút elsőbbségét, a megszentelő Lélekét”. Csak azután mutassuk meg Máriát, mint a mindenkinél teljesebben megszentelt Máriát, az embert, Sion választott leányát, akit a Szentlélek meglátogatott s aki az anyagnak adott válaszában a Lélek ösztönzésére cselekedett. Mert amikor Mária hitével elfogadja Isten ajánlatát, ez maga is a Szentlélek kiváltságos cselekvése benne. A Lélek minden hit forrása, a Lélek az, aki benne az akarást és a cselekvést műveli. Még beleegyező lendületében is mindenestül befogadó marad indítása iránt. Nem Mária a kezdeményező: a Lélek hívja és adja meg a kegyelmet, hogy teljesen neki adja magát. Máriában káprázatos erővel tör elő Isten szabadsága.

Ki kell emelnünk Mária szerepét, mint Jézus anyját otthonunk, az Egyház ölen. Ha a családban szakadás támadt a gyermekek között, csak természetes, hogy az édesanya körül fognak kiengeztelödni. Nehéz lenne a szétszakadt gyerekek visszatérését elgondolni anélkül, hogy az Édesanya ne várná és ne fogadná őket a küszöbön, hogy őket az Úrhoz vezesse.

A Szűz istenanyai hivatását meghatározzák e szavak: „A Szentlélek száll

read és a Magasságos ereje borít be erejével.” (Lk 1, 35)

A Szentírás semmi más helyére nincs szükségünk, hogy elhelyezzük Máriát az üdv történetében. Mint Alex Schnemann teológus írja: Ha a Szentírás semmi mást nem jelentett volna ki, mint Mária létezésének pusztá tényét, vagyis azt, hogy Krisztusnak, az Istenembernek van édesanyja, kit Máriának hívnak, — ez az egyetlen kijelentés elég lenne arra, hogy az Egyház szeresse őt, gondoljon rá Fiával kapcsolatban és teológiai következtetéseket vonjon le ebből a szemléletből. Nincs szükség különleges kinyilatkoztatásokra: Mária magának az Egyháznak egyik különleges dimenziója.

Az anyagi üdvözlet órájában Krisztus közbenjáró szerepének előjátéka-ként ő lesz az összekötő kapocs ég és föld között.

(Folytatjuk)

Keletnémet íróő pápai kitüntetésé

Rövid táviratirodai jelentés közölte nemrégiben, hogy Elfride Kiel, keletnémet íróő, 70. születésnapjára a pápai „Pro Ecclesia et Pontifice” kitüntetését kapta. Ez a hír — nem ugyan a kitüntetés nagysága, de a kitüntetett személy miatt — közelebbről érdekelhet bennünket.

Az íróő életéről annyit csak, hogy 1945 tavaszán átélte Drezdában a hirhedtté vált szörnyű éjszakai bombázást, ő maga is súlyos, életre megmaradt sérülést kapott. Ez a szomorú tény azonban elhatározó lett — pozitív értelemben is — életének további folyására. Ugyanis betegsége, sebesülésének ápolása közben ismerte meg és zárta szívébe a mi Árpádházi Szent Erzsébetünket, aki tudvalevően német földön az első betegápoló intézetet alapította (Éppen a közelmúltban tárták fel Wartburgban az általa 700 éve létesített kórház alapfalait). Ezek után már nem is meglepő, hogy Elfride Kiel katolikus hitre tért (1948 január) s azóta keletnémet katolikus lapoknál és kiadóknál dolgozik. Közben — rossz lábával — éveken át nyomon követte Szent Erzsébet életútját. Természetesen végig látogatta a történelmi magyar városokat is (Kassa, Pozsony, Sárospatak, Esztergom stb.), Erzsébet zsenge korának színhelyeit, sőt valamelyest megtanult magyarul.

Mindez előkészület volt nagy könyve megírásához, amely „Die große liebende St. Elisabeth” címmel a világhírű lipcsei St. Benno Verlag kiadásában jelent meg. A gazdagon illusztrált könyv — jó fele magyar vonatkozású — számos új kiadást ért meg idáig s híven, szeretettel mutatja be nagy Árpádházi szentünket. Híven, hangsúlyozom, minthogy már az egykorú német krónika szerint is Erzsébet „Teutonia dicsősége” lett s napjainkig a „Die größte deutsche Frau” (a legnagyobb német asszony) a neve. Vagyis szívós következetességgel egészen „elszerették” tőlünk s csak mint „thüringiai”-t emlegetik, míg ellenben az egész latin nyelvterület, származását kiemelve, mindig a „magyarországi” előnevet használja.

Ugyan minden szent Istené, de azért maradjon büszkeségünk, hogy a világszerte oly népszerű, kedves szent Erzsébet, képzőművészetek s költők ihletője, mégis csak a magyar föld virága.

* L'Avenir de l'Église, 1972

VIDA ISTVÁN:

A társadalmi reformok keresztény építőmestere

NELL-BREUNING 90 ÉVE

Kezdjük egy kérdéssel: mit tudnak, vagy inkább, mit tudhatnak manapság Magyarországon a katolikus szociális tanítás nesztoráról, aki nemrég ünnepelte 90. születésnapját kitűnő szellemi frissességben? Azok az évjáratok, melyek tagjai most 60 körül járnak, illetve a náluk idősebbek, a 2. világháborút megelőző években sokszor találkozhattak a nevével, főleg katolikus kiadványokban. Folyóiratok, mint a Magyar Kultúra, Korunk Szava és az Új Kor, vagy a kassai Új Élet, de a Magyar Szemle és a Katolikus Szemle hasábjain is nem egyszer idézték, mint a keresztény társadalomelmélet egyik szakértőjét. Ha jól emlékszem, Varga páter és Mikos Ferenc ugyanúgy hivatkoztak rá könyveikben, mint Almásy József vagy Lacza István, hogy csak az ismertebbeket említsem. Nell-Breuning tehát már századunk harmincas éveiben nemzetközi tekintélynek örvendett, aminek jó okairól lesz még szó.

Harmincas évek végétől a hetvenes évek elejéig, egy emberöltőn át aligha bukkant fel a neve otthon, aztán 1972. decemberében váratlanul feltűnik a pesti Vigiliában. A folyóirat magyar fordításban közli egy körkérdésre adott választát. Valódi életjel a régieknek, akik talán már halottnak hitték, — érdekes bemutatkozás a fiatalabbaknak, akik addig róla mit se hallhattak. A 8 év előtti epizódnak figyelemreméltó folytatásáról valószínűleg sokan értesültek, amikor a különféle hírközlő-szervek beszámoltak Nell-Breuning 90. születésnapja eseményeiről. A szokványosnál szívélyesebb köszöntők, rangosabb kitüntetések mellett néhány olyan rendhagyó mozzanat is felmerült, amelyet érdemes rögzíteni.

Azok között, akik a nyilvánosság előtt hitet tettek az ünnepelthez fűződő barátságukról, ott láttuk a nyugatnémet kormány szociáldemokrata kancellárját éppúgy, mint a nagy ellenzéki keresztény-demokrata-párt fejt, — az összes szakszervezetek szövetségének elnökét éppúgy, mint a német püspöki kar vezetőjét. De nem hiányoztak az ún. keresztény párti munkavállalók, a katolikus világiak és külön a munkások központi vezetői sem. Valódi meglepetés volt a Német Szövetségi Köztársaság legfelső munkaügyi-bírósága elnökének felszólalása. Hogy ebben mi a rendhagyó? Hogy pártkülönbségre tekintet nélkül személyesen s az általuk képviselt társadalmi osztályok nevében is egyetértettek Nell-Breuning értékelésében és — ami ennél még fontosabb — az általa vallott alapelvekben. Ez a mai nyugatnémet társadalomnak mintegy 90 százaléka: bal- és jobboldal, egyház és világ. Két, látszólag különvált tábor utasítja csak el őt, a korlátolt kapitalisták és a totalitárius megszállottak csoportjai, vagyis a kerékkötők. Vajon mikor sikerült egy társadalomtudósnak ilyen széleskörű — valódi, nem manipulált — konszenzust találni törekvéseihez?

Oswald von Nell-Breuning 1890. március 8-án született Trier városában, ugyanott, ahol 72 évvel előbb Marx Károly is világrajött. Ha hozzávesszük, hogy mindketten ugyanabban a gimnáziumban érettségiztek, nehéz az egybevetés vagy párhuzam kísértésének

ellenállni. A téma szerteágazó, itt csak néhány szelvényzetet! Marx a szociális fejlődés költője, — Nell-Breuning a mérnöke. Az egyik víziókkal, a másik logarélccal épít. A dialektikus és történelmi materialistának a fantáziája nagyobb, a keresztény humanistának a perspektívája, mert jobban ismeri az embert. Egyébként ide kívánczok az a megfigyelés, hogy Nell-Breuning számtalan műve közül csak egyetlenegy vitairatot szánt Marxra. Ehelyett munkája legjavát arra fordította, hogy a marxizmusnál külön alternatívát dolgozzon ki a kapitalista osztálytársadalom megszüntetésére. Érthető, hisz a marxisták által vezetett átalakulás visszatérést jelent a kora-kapitalizmus jogviszonyaihoz.

De mi térjünk vissza Nell-Breuning életútjához. 1911-ben, 21 éves korában belép a Jézustársasága rendjébe, 10 évvel később szentelik pappá. Sokrétű tanulmányait azonban tovább folytatja, 7 évvel utóbb — 38 évesen — szerzi meg a doktori címet a tőzsdemóráról írt munkájával. Doktor theologiae, ámbár élete során mindig a jog- és közgazdaságtudomány szakemberének vallotta magát. Ilyen alapos felkészültséggel nem csoda, hogy hamarosan a keresztény társadalomtan professzora lesz Frankfurtban, előbb a jezsuita fő-

iskolán, majd a munkatudomány akadémiaián s utóbb a város Goethéről elnevezett egyetemén is. Mielőtt a hitlerizmus elnémitotta volna, rendkívüli feladatot old meg, mint az akkori pápának, XI. Piusnak tanácsadója a híres Quadragesimo Anno című szociális körlevél megfogalmazásában. Ehhez írt kommentárjai a harmincas évek elején mindenütt a világon — Magyarországon is — komoly tekintélyt szereztek neki.

Mit tudhattunk mi odaát arról, hogy a negyvenes éveiben járó, de már „öreg-harcos“-nak számító mesterrel mi-minden történt? Hogy Hitlerék alatt 9 éven át eltöltötték a publikálástól és 1944-ben még 3 évi börtönre is ítélték, — hogy eddig több mint 1700 különböző megjelent írásának túlnyomó részét tulajdonképp a 2. világháború után alkotta, — hogy milyen éles szellemi harcokat vívott az új szabad német állam világszerte elismert szociális rendjéért, — hogy mekkora hatása volt könyörtelen kritikájának egyházon belül és kívül a tisztesség, az igazságosság szolgálatában. Szavának fedezetet nemcsak tudós felkészültsége, de az evangéliumi egyszerűség is nyújt: ebben áll Nell-Breuning műhelytitka.

(Befejezés a következő számban: Nell-Breuning nézetei" címmel.)

Dinamikus béke

Amikor békéről hallunk a rádióban, mikor erről beszél a tévé-bemondó, akkor az aktualitás rögtön Afganisztán, Közel-Kelet és más politikai vagy hadszíntér felé viszi figyelmünket. És eszünkbe jut: csak ki ne törjön a háború ismét minden borzalmával, gyűlöletével, szenvedésével együtt. Arra is gondolunk, milyen jó, hogy itt béke van, hogy nem bántanak bennünket, hogy nincs félelem, koncentrációs tábor, politikaiak számára börtön, szenvedés, meghurcolás.

Ritkán jut azonban eszünkbe, hogy a béke nem jön magától, nem terem a „békefán" és nem hull érett gyümölcsként ölkünkbe. A békét létre kell hozni, meg kell teremteni, meg kell őrizni áldozatok árán is, tovább kell adni lemondások útján is. Már az emberi békét is.

Kezdődik ez a családban.

Ha a lelkiéletben és a hitben előre haladunk, akkor majd szárnyaló színnel sietünk előre az Isten parancsainak útján.

Szent Benedek: Regula, 329.

Ha a szülők nem képesek a békesség állapotát létrehozni, a természeti, a vágybeli kívánságok, az elképzelések különbözősége megegyezés és közös megbecsülés helyett veszekedést, elégedetlenséget hoz létre, — amely a tudat alatti rétegekbe jutva mérgezni kezd, fertőzi a közös élet alapját képező szeretetet és olyan érzést alakít ki, hogy házastársam nem ért meg, nem akar megérteni. Ha az egyik fél ilyen állapotban megismer valakit, akinek felfogása, lényge, viselkedése békességet, megértést és megelégedettséget ígér, kész a válás. Szünetelői lesznek a gyermekek, akik — valószínűleg — maguk sem lesznek képesek életükben családi békét építeni, megőrizni és kész az újabb válás.

Az emberi közösségekben is — iskolában, munkahelyen, egyesületekben, — fáradozás, lemondás, kiegyezés útján lehet csupán békét fenntartani. Az ember természetéből kifolyólag hatalomra, előkelőbb helyre, több megbecsülésre tör, általában látható, esetleg láthatatlan könyökökkel és egyben a mások kárára. Ezért a békesség lemondást is igényel, helyzeti előnyök felkínálását más résztvevők számára. Viták

esetén pedig pártatlan állásfoglalást és kiállást az igazság mellett, ami a népszerűséget csökkenti és kivívja a tömeg haragját az ellen, aki a közös akarat ellen mer szólni. A tömeg akarata vak, igazságtalan és ösztönös. Gyakran keres bűnbakot, akire másoktól elszennvedett és felgyülemlett jogtalanságait hárítja, azon tölti ki bosszúját. Finomabb esetben a munkatársak vagy a főnökök megjegyzései ütnek sebet az ember lelkén.

Nagyobb közösségek, — népek — között ugyanúgy kell a békét építeni, mint a kis közösségekben. Ahol ez nem jön létre, ott gyűlölet, rágalmazás, később háború keletkezik. Halottakkal, sebesültekkel, árvákkal. Diadalmas, igazságtalanságokat — nem ritkán becstelenségeket — elkövető győzöttekkel és bosszút forraló, visszavágási alkalomra váró legyőzöttekkel. Az eredmény ismeretes.

Jézus más békét ígér nekünk. Tudja, milyen nehezen tudjuk bensőnk kívánságait kordában tartani, hányszor mondunk esődöt komoly szándékunk, akaratunk ellenére is. Lélekből fakadó, szereteten alapuló és lüktető, dinamikus békét ad, amely többre képesít bennünket, mint saját akaratunk. A béke a szeretet megvalósult, látható és érezhető állapota. Ellentétben a csupán háborútlanság és háborítatlanság inkább rövidebb mint hosszabb állapotával szemben. Nem is a lábhoz tett fegyverek, neszre ügyelő fülek, ugrásra kész feszültségben nyugvó izmok és idegek, a még-nem-háború ideje. Nem is a férj vagy feleség vagy más ember előtt ravaszkodó jaj-csak-meg-ne-tudja-mert-akkor-baj lesz viselkedés. Nem gyertyafényes ünnepi hangulat, amelyet követ a köznapi békétlenség. Ez a világ békéje.

A szereteten alapszik Jézus békéje, vagyis másfelé irányul. Megfoszt bennünket magunktól. Ez alapvető különbség a világ békéjével szemben, amely magunkra irányul. A szeretet azonban dinamikus, lüktető erő, mondhatnánk robbantó. Kell is, hogy ilyen legyen, mert nehéz bennünket önszeretetünkkel kirobbantani. Lüktető erő, amely mozgató, cselekvésre bír, veszteségre való tekintet nélkül, — vagy nem fájnak annyira a részvétlenség, közöny, sőt önvédő gúnyolódás alig észrevehető, de annál inkább érezhető, melyreható nyilaitól okozott sebek. A szeretet részben meg-

(Folytatás a 6. oldalon)

Május: Szűz Mária hónapja

Immaculata

Rézkarc a Freising-i Szeminárium egy régi, elveszett kegyképéről. 1730.

(Peter Steiner: Gnadenstätten zwischen München und Landshut c. könyvből)

MÁRIA ÁLDOTT NEVÉRŐL

Mater misericordiae et
mediatrix mundi
Advocata scilicet
generis humani
Reparatrix ruinae, tam angelicae
quam humanae
Illuminatrix totius ecclesiae
et mundi
Auxiliatrix miseriae in
omni necessitate

„Szűz Mária nevének öt betűje jelenteti azt az öt igen nagy jótéteményt, amellyel elárasztja a földet.

Az M betű azt jelenti, hogy ő az irgalmasság anyja s a világ szószólója.

Az A betű jelenti, hogy ő az emberi nem szószólója s azért ő mindenkiért közbenjár az Úrnál.

Az R betű azt jelenti, hogy ő mind az anyagi, mind pedig az emberi romlás helyreállítója.

Az I betű jelentése az, hogy az egész egyháznak s a világnak a megvilágosítója. Mert amint a Nap megvilágosít minden csillagot, így Mária kegyelmének és dicsőségének fényével megvilágosít minden szentet, angyalt s az egész egyházat.

Az A betű jelentése az, hogy ő minden szükségben a nyomorúság segítője. Ezért ha a boldogságos Szűznél jámborul kopogtatunk, szükségünkben nem hagy magunkra, mivel könyörületes és malasztal van tele.”

Temesvári Pelbárt: Stellarium 1498

Juhász Gyula (1883–1937):

ANGELUS

Mária, májusi esték
Asszonya, mennyei fény,
Míg örök éjbe sietnek,
Megtérek szívedhez én.
Megtérek méla eretnek,
Tékozló árva fiú,
Látom e földi tereknek
Minden szerelme hiú.
Mert csak te vagy a rózsza,
Ki itt örökre virul,
Álmok dávidi tornya,
Mely porba sohase hull!
Te vagy a csillag egünkön,
Mely ezer éve borús, —
Mária, te vagy a pünkösöd
Pálmája, dicskoszorús!

HAZAI FIGYELŐ

Pártkongresszus után

A 12. pártkongresszus nem vehetett számba tetszetős eredményeket, mert az elmúlt években nagyarányú áremelkedés, energiahiány és ellátási problémák jellemezték a gazdasági fejlődést. A rendszernek először kellett szembenéznie a munkaerőfelesleg problémájával, amelynek felszámolása érdekében több nagyüzemben elbocsájtások voltak. A kongresszus nem is próbálta megszüpíteni a valóságot és nem ígért csodát a jövő számára sem. Magyarországon is éreztetni hatását a keleti és a nyugati világ közötti feszültség, amelyet az Afganisztán elleni szovjet intervenció és az iráni válság váltott ki. A pártvezetőségben végrehajtott őrségváltás során kimaradt a Politikai Bizottságból a veterán sztalinista Apró Antal és Nemes Dezső, a moszkvahú Biszku Béla, az új gazdasági mechanizmust elindító Fock Jenő és Huszár István, valamint Borbély Sándor és Győri Imre. Új tagok a Politikai Bizottságban: a Moszkva bizalmát élvező Korom Mihály (a határőrség volt parancsnoka), továbbá Havasi Ferenc és Méhes Lajos.

Jellemző, hogy az utóbbi időben mennyire megváltozott a párttagság összetétele. A „munkásosztály élcsapatában” ma már kisebbségben vannak az aktív fizikai munkások (28,6%), míg az aktív szellemi foglalkozásúak számaránya meghaladja a 34%-ot. Viszonylag magas a nyugdíjasok számaránya (16%), a termelősövetkezeti tagok viszont csak 6 százalékkal képviseltetik magukat az MSzMP soraiban.

Március végén Budapesten meghalt a Rákosi korszak hírhedt kommunista vezetője, Gerő Ernő.

Mézesmadzag, vagy ébredő lelkiismeret?

A diktatúrák különös sajátossága, hogy belső nehézségek idején a nemzeti érzésre támaszkodva igyekeznek növelni népszerűségüket. A nacionalista szellem túlhevítésére a legviszátasítóbba példa Ceausescu, aki az internacionalizmus zászlaja alatt üldözi az erdélyi magyarságot és a dák-román állam 2050 éves fennállásának meséjével ámitja a román népet.

Kádár számára 24 évig olyan tabu volt a szocialista államokban élő magyarság sorsa, amelyről szólni sem volt szabad. Most hirtelen felfedezte, hogy a szomszédos „baráti országokban” nem érvényesülnek maradéktalanul a lenini nemzetiségi elvek. Kongresszusi záróbeszédében egyrészt büszkén hivatkozott a magyarországi nagyvonalú nemzetiségi politikára, másrészt kijelentette, hogy hasonló elbánást kíván a magyar kisebbségek számára is. Szó szerint ezt

mondotta: „Nálunk Magyarországon a különböző nemzetiségű emberek a lenini nemzetiségi politika elveinek megfelelően és a mi törvényeinknek és alkotmányunknak megfelelően teljes jogú állampolgárokként élnek, dolgoznak és boldogulnak. És, mint ahogy a beszámolóban is említettem, újra megmondom, mi ugyanezt kívánjuk a határainkon kívül élő magyarok számára is”.

Kádár jól tudta, hogy ez a kijelentése nagyobb tetszést vált ki az országban, mint az egész kongresszusi beszámolója. Ez azonban mindaddig csak üres, hatásadás megállapítás marad, amíg a hazai rendszer tettekkel be nem bizonyítja, hogy valóban felelősséget érez a szocialista államokban élő, elnyomott magyar milliőkért.

Megnyílt a kolozsvári magyar főkonzulátus

Az új főkonzul, dr. Szepes István a megnyitó ünnepségen elmondott beszédében hivatkozott a nemzetiségek híd szerepére és kijelentette, hogy ennek a hídnak egyik fontos köve a kolozsvári magyar konzulátus. Bizonyára nem véletlen, hogy az új külképviseleti szerv hatásköre nem terjed ki a Székelyföldre, kizárólag Kolozs, Szatmár, Szilágy, Bihar, Arad és Temes megyékre korlátozódik.

A Bibó-probléma

Bibó István halála óta egyre jobban foglalkoztatja a hazai fiatal nemzedéket, hogy ki volt ez a kommunizmusban meghurcolt, bebörtönzött, majd félreállított gondolkodó. Illyés Gyula a sírjánál mint „a hűség, a tudás és az önzetlen szolgálat szívós elkötelezettjét” búcsúztatta. Az érdeklődés olyan nagy a személye iránt, hogy az utóbbi időben a kommunista sajtó is kénytelen volt foglalkozni eszméivel. Elismerik róla, hogy a klasszikus polgári demokrácia híve volt, de kifogásolják, hogy nem foglalkozott a marxizmussal. Javára írják, hogy higgadt, bölcs vitázó volt, de hibájának tartják, hogy nem a munkásságban, hanem a parasztságban látta a nemzetvezetés motorját és hogy a proletárdiktatúrától féltette a magyar demokráciát. Sokan kispolgári szocialistának tartják, elutasítva harmadikutas elképzeléseit, de még a hivatalos vonal is elismeri, hogy sok igaz megfigyelése volt. Bírálják, hogy a nemzeti érzést a demokratizmussal egytestvérnek tartotta, elismerik azonban, hogy a magyar demokrácia sorsát nagyon komolyan vette, nagyfokú felelősségérzettel és demokrata tudattal dolgozott, kerülte a frázisos megoldásokat és európai szinten gondolkodott. Érdemes idézni E. Fehér Pálnak a Kortársban megjelent cikkéből: „A Bibó-válság pedig az, hogy egy okos, nagy felelősségtudattal gondolkodó ember portréja bontakozik ki előttünk, aki sokat tudott a kortárs magyar valóságról, sok igazságot mondott ki, s ezeket nem árt megszívlelnünk...”

Rövidül az autókra várók sora

Tavaly januárban 530 ezer autómegrendelést tartott nyilván a Merkur és november végéig kellett az igénylőknek eldönteniük: kiegészítik-e az előleget a vételár 50 százalékára, vagy lemondják megrendelésüket. A visszalépésekkel csökkent az autó igénylők tábora és jelenleg 200 ezerrel kevesebben várnak új gépkocsira, mint egy évvel ezelőtt.

HORY LASZLÓ:

Ferenc Jóska a népidemokrata kirakatban

POLEMÍKUS VIHAR EGY CSÁSZÁRI MÁRVÁNSZOBOR MIATT

Ki hitte volna, hogy a Monarchia császára, Magyarország apostoli királya, I. Ferenc József a magyar népidemokráciában több mint 60 évvel halála után ilyen zajos vádaskodást, nyelvtöretést, ideológiai szélmalombarcot provokálhat! Ráadásul igazán ártatlan okból.

Az történt, hogy a közelmúltban a főváros szívében, a Felszabadulás téren az Allami Bizományi Áruház kirakatában megjelent az öreg uralkodó, márványból kifaragva, birodalma gondjai terhét görnyedt hátán viselve, baljával a koronára támaszkodva, jobbáiban egy törvénytekerccset tartva, révetegen maga elé meredve. Az elmúlt négy évtizedben alighanem egy hódolója pincéjében vagy épenmaradt padlásán bujkálhatott, míg a hajdani alattvaló, valószínűleg ugyancsak gondok súlyától görnyedezve, elhatározta, hogy áruba bocsátja öfjességét. A Bizományi Áruház igazgatója pedig, történelmi fordulat, multat elsöprő ideológia dacára, üzletet szimatolhatott a dologban, hiszen Magyarországon is érezhető bizonyos „nosztalgia-hullám”. Nosza, felajánlotta az öreg urat potom 20 ezer forintért, ami a népidemokráciában még ma is tekintélyes összeg egy trónját vesztett császárért. Rejtély marad, kire számított, mint vevőre! Igaz, a régen elporladt uralkodót a Monarchia egyik legjobb szobrásza, (az Anonymus-szobor alkotója) Ligeti Miklós faragta carrarai márványba. Tény azonban, hogy a Bizományi Áruház illetékes felelőse nem volt jó pszichológus és nem számolt a következőkkel. Nem mérte fel, milyen kavardást fog előidézni a márvány-császár a hajdani Apponyi téren. Ugyanis rengeteg bámuló csődült össze a kirakat előtt és a legkülönbözőbb társadalmi rétegek, politikai nézetek képviselői kaptak hajba az alatt a pár nap alatt, amíg Ferenc József a kirakatban trónolt. Volt, aki szenvedélyesen felsorolta a Habsburgok többszáz éves bűnlajstromát a magyar nép ellen elkövetett bűnökről. Akadtak múzeális figurák, akik meglepő bátorsággal a „régiszip idők” védelmére keltek. Egyesek sokallották a vételárat, mások szívesen megfizették volna, ha lett volna miből.

Egy szkeptikus: „Mit vitáznak? Ő nekünk régen sokkal többet került!” (Értse ki-ki, amint akarja.)

Szenvedélyes párttag: „Vigyék a családi kriptába a rozzant öreget!”

Egy másik, moszkvai kenyéren felnőtt elvtárs (hörögve): „Még csak ez hiányzott nekünk! Tűnjön el a kirakatból a vén kriptaszökevény!” — Mire egy bátor néni: „Maga biztosan szívesebben látná itt Ferenc Jóska helyett Sztálin Jóska szobrát!” — Egy másik hölgy még hozzá toldja: „Vagy tán Rákosit, avagy Gerőt aranyba öntve!” — Előbbi provokátor: „Mit fecsegnek ennyi hülyeséget! Mutassanak az országban egyetlen Rákosi- vagy Gerő-szobrot! — Mindenki elnémul, ilyet valóban nem tudnak felmutatni.

Így kavartak, hullámoztak a kedélyek a Hofburg agg remetéje körül a magyar Népidemokrácia parádés kirakata előtt mindaddig, amíg el nem tűnt onnét. Nem tudni, hogy pártparancsra detronizálták-e, vagy akadt egy má-

pártoló, vagy hagyománytisztelő „kapitalista”, aki leszurkolta a kemény forintokat...

Józanabb „ideológiai tisztogatók” és „történelmi romeltakarítók” nem helyeselték a túlbuzgó tollrohamait a habsburgi szélmalom ellen és emlékeztettek arra, hogy Leningrádban például ma is egyik legszebb főtéren díszileg Miklós cár impozáns lovasszobra, jóllehet ez az uralkodó sosem tartozott a Kreml kedvencei közé. De emlékműve, a műalkotás, megérdemli az utókor bámulatát és tiszteletét.

Magyarország azonban, úgy látszik, ezen a téren is túl akar tenni nagy példaképén, a Szovjetunió... Uti figura docet! Amint az ábra mutatja!...

Nyári jubileumi cserkész tábor

A magyar cserkészlet ebben az esztendőben ünnepli alapításának 70 éves, a távol hazánktól végzett munkánkuknak pedig 35 esztendő évfordulóját. Szerzte a világon, ahol magyar cserkészek élnek, — jubileumi táborokat tartanak. Az Európai Cserkészkerület

JUBILEUMI NAGYTÁBORÁT 1980 július 26-tól augusztus 6-ig tartja a kastli magyar gimnázium szomszédságában lévő MENNESBERGEN- — míg kiscserkészeinknek (6–9 évesek) a Bärnhofi vadászházban rendezünk kiscserkész tanyázást.

A jubileumi táborra jelentkezhetnek fiú- és leánycserkészek 10 éves kortól. Ugyancsak a nyári nagytábor keretében rendezzük meg magyarul gyengén beszélő gyermekek számára a hagyományos „Petőfi Sándor” iskolatábort.

Az érdeklődők számára szívesen küld felvilágosítást az Európai Cserkészkerület parancsnoksága. Ung. Pfadfinderbund, Oberführinger Str. 40, D-8 München 81, Telefon (089) 98 26 37–38.

A cserkészcsapatok tagjai csapatparancsnokaik útján jelentkezhetnek, míg a szövetség cserkészek a kerületi központnál.

JÓ MUNKÁT!
Táborparancsnokság

DINAMIKUS BÉKE

(Folytatás az 5. oldalról)

véd, részben gyógyítja azonnal a sebeket. Elviselhetővé válnak.

Emberileg majdnem lehetetlenség másokat közönyükből, mindennapos megszokott és betokosodott szokásaiból kirobbantani. Erre csak a szeretet képes! De a béke tovább építéséhez is a szeretet lüktető ereje szükséges. Különböző robbanás ide vagy oda, az ember hamarosan visszasüllyedne az önszeretet nekem-milyen-jó-így és neántsatok, hagyjatok-békében puha pihés párnái közé.

Végül pedig a béke feladat, megbiztatás, küldetés. A szentmise végén elhangzó felhívás: „menjetekek békével”, nem azt jelenti, kedves hogy eljöttetek, mostmár elmehettek, de az ajtó előtt ne civakodjatok, majd otthon... A pap Jézus nevében beszél, Jézus áldását esdi a hívekre és Jézus békéjét helyezi lelkükbe. Ezt hordozzuk magunkban, ebből kell éljünk, ezt kell osztanunk mindenkinek, szavakkal és szavak nélkül, tettekkel vagy mosollyal, vérző szívvel, de örömmel.

Így juthatunk el a dinamikus, mert isteni békéhez.

„Békességet hagyok rátok: az én békémet és nem a világ békéjét adom nektek.” (Jn. 14.27)

P. P.

Figyelem! Újdonság!

Szamosi József
MÁRIACELLI EMLÉKKÖNYV
Képes magyar kalauz

Az izléses kiállítású könyvecske a híres Mária-kegyhely történetét, bazilikáját és a kincstár nevezetéseit mutatja be, mindenütt kiemelve Máriacell magyar kapcsolatait.

A könyvet 14 fekete-fehér-, és 32 színes kép díszíti.

Megrendelhető az „Életünk” szerkesztőségében. Ára 12.- DM, vagy 6.- \$ és postaköltség.

Az élet könyvéből

Ausztria

Linz: Keresztelés: Márc. 23-án a Neue Heimat-i templomban a magyar szentmise után a keresztség szentségében részesült **Klaudia, Eder Hildegard** és **Budai Péter** kislánya. — A jó Isten vezérelje életútját!

Bad Kreuzen: Házasság: Márc. 7-én a tábor kápolnájának oltára előtt esküdtek örök hűséget egymásnak **Grób Katalin** és **Forgács László**.

We's-ben márc. 1-én házasságot kötött **Tóth Gabriella** és **Zellinger Aladár**. Az esküvön megjelentek a bécsiek, de képviseltette magát a welsin kívül Linz és Bad Isch! magyarsága is. — A jó házassághoz nagyban hozzájárul a lelkesedés a közös eszméért. Sokat elárul az a körülmény, hogy az 1978-as őszi máriacelli zárándoklat alkalmával a bazilika kapuja előtt találkoztak először. Zárándoklatukkal az égi otthon felé törekedtek és közben megtalálták földi otthonukat is!

Halálozás: Elhunyt **Nagy Ferenc** honfitársunk. Márc. 14-én temette dr. Balogh Vince p. ébános az ansfeldeni temetőben. Elköltözött testvérünk hűségessé volt hitűnkhez, szerette családját és példásan nevelte gyermekeit. Hosszú szenvedését türelemmel viselte, áhitattal vette fel a szentségeket halála előtt. Kérdemelte az emberek megbecsülését. — Adjon neki a Mindenható örök boldogságot!

Steyr: Leistner Ádám haláláról plébános csak úgy értesült, hogy körlevelét „gestorben” megjegyzéssel küldte vissza a posta...

Franciaország

Halálozás: **Pál József** az északfranciaországi Roubaix-Croix-ban 1979 decemberében, 70-éves korában elhunyt. R.I.P.

1980 jan. 7-én hunyt el **dr. Horváth István** nagyszonyfai plébános. Évtizedek óta — túl a hetvenen is — rokkant léte, speciális kis autón látogatta a „Mártort” és filiáit. Sokat szenvedett az utóbbi években, úgy hogy halála megváltás volt a számára. — Have anima pia fidelis!

A kastli iskola ügye

A MAGYAR ISKOLABIZOTTSÁG LEVELE
A MAGYAR GIMNÁZIUM TANULÓINAK SZÜLEIHEZ

Hivatalos és nem hivatalos helyekről jövő érdeklődések és sok szülőtől érkező levelek azt mutatják, hogy a múlt hónapokban a kastli gimnáziumban és körülötte lezajlott szomorú események hatása még mindig nyomja a kedélyeket és nyugtalanítja az iskola őszinte barátait, de mindenek előtt a tanulók szüleit.

Ezért szeretnék néhány sorral az iskola jelenlegi helyzetéről lehetőleg objektív képet adni és az iskola jövőjét illetően a szülőket megnyugtatni.

A Magyar Iskolabizottság elnöke és a gimnázium igazgatója között kitört konfliktust a vadon burjánzó illetéktelen körlevelek, aláírási akciók és híresztelések, — amelyekben némi részgazság mellett több volt a gyanúsítás, vagy alaptalan vád, mint az objektív információ, — az iskola létét veszélyeztető botrányra dagasztották, amelynek hullámai az iskolát támogató német hatóságokhoz is eljutottak.

Az egyházi és világi hatóságokhoz minden oldalról tömegesen küldött jelentéseknek az lett az eredménye, hogy a bajor kultuszminisztérium legfelsőbb vezetősége úgy döntött, hogy ennek az áldatlan viszálykodásnak az iskola és az ott tanuló gyermekek érdekében véget kell vetni. A bajor kultuszminisztérium és a bonni belügyminisztérium illetékes referenseinek az álláspontja az, hogy a

Hollandia

Halálozás: Kertész Lajos 32-évesen elhunyt febr. 16-án, Utrechtben temették. — **Özv. Matyasovich Ferencné** jan. 22-én elhunyt, temetése febr. 1-én volt. Az elhunytban Matyasovich Henrik SJ, volt hollandiai lelkész, édesanyját gyászolja. — **Mevr. Kun szül. Popovits Hedvig**, 60. életéve e'ött 1980 febr. 28-án elhunyt. Temetése márc. 4-én volt Haarlemben. — **Mevr. Földessy-Toldy Lenke, Jolán** 87-éves korában csendesen elhunyt márc. 11-én. Temetése Den Haag-ban, márc. 14-én volt. — Nyugodjanak békében!

Németország

München: Születés: Streizel Andrea Ingrid, S. Kari-Heinz és **Süli Jasmin** kislánya 1980 febr. 27-én született; április 7-én keresztelték. — A Mindenható vezérelje életútját!

Halálozás: Szeresás Istvánné szül. **Berecz Piroška** 71-éves korában, 1980 ápr. 4-én Rosenheimben meghalt. — **Szerediné szül. Fleis Johanna** 63-éves korában 1980 ápr. 16-án Rosenheimben elhunyt; temetése ugyanott ápr. 18-án volt. Nyugodjanak békében!

Svájc

A keresztség szentségében Isten gyermeke és az anyaszentegyház tagja lett **Urbán Barbara, U. Tibor** és **Martine** első gyermeke, 1980 márc. 13-án, Genf-ben.

Az örök hazába költöztek: **Mme. Julianna Kerekes-Szula** ápr. 6-án, 83-éves korában Crissier-ben (VD). — **M. Dr. Ember Andre**, ápr. 10-én, Genf-ben. A genfi missziós egyházközségi tanácsnak tagja (jogtanácsos) 75-éves korában. — **Mme. Tergenyei Irma**, ápr. 12-én, Le Mont Pélerin-en (VD), 88-éves korában. — Nyugodjanak békében!

Egy hír: A szombathelyi egyházmegyében 1979-ben 7 pap halálozott el. Az idei tanévben, sajnos, csupán 11 kispapja van. Ha mindegyik megmaradna, akkor is kevés volna. De mennyi marad meg ebből a fölszentelésig?

Búcsú a főcserkészől

Kisbarnaki Farkas Ferenc halálára

A bajorországi kis arnstorfi temetőben már tavaszi pompájukban virágoztak a fák, mikor a borongós áprilisi pénteken körül álltuk utolsó nyughelyét, hogy elköszönjünk tőle.

A gyászjelentés pár nappal előbb adta tudat a hírt, hogy vitéz kisbarnaki Farkas Ferenc vezérezredez, az utolsó magyar főcserkész, ápr. 14-én, 88 éves korában megtért a Mennyei Atyához. Pályafutását, emberi és katonai erényeit megírják majd az arra hivatottak, mi most csak a c s e r k é s z r ó l, a mi szerepetett főcserkészünkről, — ahogy mi emlegettük s ahogy ő is írta nekünk — „Feri bátyánk”-ról emlékezünk.

Egyike voltam azoknak, akik kiscserkész koromtól ismertem. Főcserkészünk 1892-ben a burgentanai Kismartonban született, s fiatal korától kezdve cserkész volt. Mint fiatal parancsnok ő dolgozta ki többek közt a tanonc-cserkészlet munkatervét. 1933-ban ott láttam délcegen a gödöllői Jamboreen, mint annak vezérkari főnökét. Lord Baden Powell, a világ jöcsérkésze, a legmagasabb cserkész-kitüntetéssel tüntette ki. Gróf Teleki Pál halála után, 1942-ben ő lett a magyar főcserkész. A második világháború után az ausztriai fogolytáborokban, másokkal együtt, újjá szervezi a magyar cserkészletet s azóta élete végéig nagy szeretettel figyelte és segítette munkánkat. Amíg egészséggel bírta, minden évben meglátogatott bennünket táborainkban s az „európai cserkészkerület” résztvevői is számtalanszor voltak vendégei. Háza kis cserkész-múzeum volt, tele a 70 éves magyar cserkészlet fénykorának emlékeivel.

Pár éve látogatóban nála járva ezt mondta nekem: „Tudod, Gyurka, én már mindenről lemondtam, csak a főcserkészi tisztségről nem. Mert szívemhez a cserkészlet áll a legközelebb”.

alkalmasak, hogy a szülőket megtevesztő információkkal ijesztgessék, vagy megingassák bizalmukat és így esetleg tárgyilagosan nem indokolt elhatározásra késztessek.

Ne vonják meg az iskolától bizalmukat, sőt, tájékoztassák barátait és ismerőseiket is olyan értelemben, hogy ők is bizalommal küldjék gyermekeiket a kastli gimnázium kezdő osztályába, vagy továbbvivő osztályába. Az Iskolabizottság továbbra is a keresztény magyar nevelés eszméjének biztosítását tűzi ki céljál.

Bizom benne, hogy Isten kegyelmével és a szülők bizalmától támogatva sikerülni fog a szomorú megpróbáltatás emléket elfeledtetni és az iskola jó hírét újra visszaállítani és gyarapítani.

München, 1980 ápr. 3.

Msgr. Valentiny Géza
a Magyar Iskolabizottság elnöke

A NUMISMATICA HUNGARICA KÖZÉRDEKŰ HIRDETÉSE

A NUMISMATICA HUNGARICA egyike azon magyar emigrációs tevékenységeknek, amelyekkel a magyar ügy nemzetközi fórumot nyerhet magának. Politikai-történelmi érméink gondolatokat hordoznak, amelyek a jövő zálogai. Jogos érdekeink képviselése, vonzó művészi formában csak akkor érhető el, ha Te, Én, Őn, azaz mindannyiunk ügyévé lesz. A NUMISMATICA HUNGARICA nem nyereszkedő vállalkozás, anyagi terhe néhány kevesek vállain nyugszik, s e kevesek ereje elégtelen a további, pl. erdélyi érmék kibocsátásához. A jövő csak azoké, akik a jelenben tesznek. Patriotizmus nincs áldozat nélkül s erre az áldozatra kéri Önt is a NUMISMATICA HUNGARICA.

Az érmék technikai adatai: átmérőjük 38 mm, súlyuk kb. 24 gr., bronzból patinával borított, à DM 35.—; 22 karátos színezüstből védjegyzve, PP-minőségű (polirozva) à DM 95.— MWSt. nélkül. Aranyból jelenleg nincsen kivitelezési lehetőségünk. Megrendelhető: NUMISMATICA HUNGARICA, Postfach 73-0302, D-6000 Frankfurt/M-73, West Germany.

III. Sorozat előoldal

IV. Sorozat előoldal

VI. Sorozat előoldal

Igen, ilyen volt ő, Feri bátyánk, a mi utolsó főcserkészünk.

Hisszük, hogy a boldogulás cserkész-ösvényein hazatalált Mennyei Atyánk táborába.

Kölley György

Vitéz kisbarnaki Farkas Ferenc vezérezredez, magyar főcserkész, április 18-án temették el a bajorországi Arnstorf-i községi temetőjébe, — mely községben 35 esztendőn át élt számkivetésben. A családi sírban nyugszik felesége és leánya is.

A temetési szertartást és az azt megelőző gyászmisét v. Msgr. Vargha Gábor végezte. Mise után az egyes bajtársi egyesületek, lovagrendek képviselői búcsúztatták. A magyar cserkészlet nevében Jámbor Lajos, a Magyar Cserkészszövetség közp. vezetőségét beszélt. Az Európai Cserkészkerületet v. Msgr. Vargha Gábor társelnök, v. Kölle György kerületi parancsnok és a csapatok küldöttjei képviselték.

NÉMET „EGYSÉGBIBLIA”

A tavaly októberben megjelent evangélikus-katolikus „Egységiblia” (Einheitsbibel) a katolikus híveknél nagyobb érdeklődést és visszhangot váltott ki, mint az evangélikusoknál, — állapította meg bonni újságírók előtt a Német Katolikus Püspöki Konferencia titkára, Dr. Josef Homeyer prelátus. Az is örömdetes — fűzte hozzá a prelátus —, hogy a német katolikus hívek körében a bibliaolvasók száma egyre emelkedik, az utóbbi időben egyenesen megkétszereződött. (KNA)

VALLÁSOS TAVASZ PEKINGBEN?

Abból a tényből, hogy két katolikus kardinális hivatalos meghívást kapott Kínába, sokan vallási téren egyféle „Pekingi tavasz” jövetelét remélik. A valóságban azonban a kínai vezetés ellenséges magatartást tanúsít a nép vallásos ébredésével szemben. Kitűnik ez többek között a „Kínai Ifjúság” c. lap egyik cikkéből, amely arra figyelmeztet, hogy a rezsimek az utóbbi évben tanúsított vallás iránti engedékenyebb magatartása nem azt jelenti, mintha ez bátorítás lenne Kína vallási kibontakozására. A lap emlékezteti fiatal olvasóit, hogy egy kommunistának tilos hinni a vallásban és akinek nem használ a „türelmes rábeszélés”, azt kizárják a pártból.

Azt hogy a kínai fiatalság hirtelen érdeklődni kezd a vallás iránt, az említett lap a kulturrevolúcióra (1966—76) vezeti vissza. A fiatalok egy része olyan problémákra, mint tanulás, házasság, művelődési tevékenység, próbál megoldást keresni és a menekvést a vallásban találja. Végül emlékeztet a lap a marxi tételre, mely szerint a vallás „ópium a népnek” s ezért mindenek előtt a buddhizmustól óvja a fiatalokat. (KNA)

SPORT

Sport-rovat olvasóink elnézését kérjük, hogy rajtunk kívül álló okok miatt sport-beszámolóink elmaradt. Pótoljuk!

Regőstábor Felsőőrött

A gólyákkal egyidőben érkezett Felsőőrré (Oberwart) Nyugat-Európa színter minden sarkából és négy tengertúli országból 90 lány és fiú a Magyar Cserkészszövetség Európai Kerületének regős táborába. A tábor színhelye a felsőőri mezőgazdasági szakiskola modern épülete volt, előtte az árbocon egy hétig a magyar nemzetiszínű zászló és az Osztrák Cserkészszövetség zászlója együtt lobogott. Bizony sok felsőőrinek megakadt a szeme a zöldnyakendős fiatalokon, akik fegyelmezett sorokban, magyar népdalokat énekelve vonultak a táborhelyről az istentiszteletra.

A megnyitó ünnepséget a gráci Opera magyar művészeinek közreműködésével Liszt Ferenc emlékének és művészetének szentelték. A tábor tulajdonképpen célja azonban a népi kultúra megismerése és ápolása volt. Erre pedig éppen Burgenland a legjobb terep, ahol — nem szólva az itteniek meghatározó vendégszeretetéről — a még meglévő ősi magyar településeken a népművészet nem valami poros, műzeális emlék, hanem ma is eleven valóság. Néptánc, ballada-tanulás, tojásfestés, faragás és népi hímzés nemcsak élményt nyújtott, hanem gazdagabbá változtatott a tábori életet. Ezen kívül cserkészeink megnézték a Ref. Olvasókör előadásában Gárdonyi „A bor” c. népszínművét, ellátogattak az alsőőri Falumúzeumba, egész napos kirándulás keretében felkeresték Liszt Ferenc szülőházát (Raiding — Doborján), megtekintették Léka várát és egy híres kerámiai üzemet (Stoob). Az esti táborüzek családiassá és cserkészszertűbé tették az amúgy is mindig jókedvű hangulatot.

Látogatást tettek a táborban az Osztrák Cserkészszövetség burgenlandi vezetői, valamint a burgenlandi tartomány-, és a felsőőri járás képviselői. A helyi osztrák sajtó több melegehangú tudósításban, — az osztrák Televízió pedig külön adásban mutatta be a magyar regőstábor színes életét.

A már javarészt Nyugaton született cserkészfiúk és lányok részt vettek a nagyheti szertartásokon s a hagyományos feltámadási körmeneten, ahogyan az régente Magyarországon szokás volt és amelyet ők eddig legfeljebb szüleik elbeszéléseiből ismerhettek.

Húsvétvasárnap este a magyar cserkészek meghívták a felsőőri Katolikus Kulturális Központba (Kontaktzentrum) az Őrség magyarságát, hogy elbúcsúzzanak azzal a szívvel-lelket melegítő, kedves műsorral, amelyre egész héten készültek.

A regőstábor résztvevői húsvéthétfőn, maradandó élményekkel, szép emlékekkel gazdagodva mondtak búcsút az Őrségnek.

M. O.

KATOLIKUS NAPOK BERLINBEN

Több mint 60 ezren jelentkeztek már eddig, mint állandó résztvevők, a június 4 és 8 között tartandó Katolikus Napok-ra. Ez a szám, amely a közreműködők nélkül értendő, kb. kétszerese a legutóbbi, 1978-as, Freiburgban tartott Katolikus Napokénak.

HÁZTARTÁSBA megbízható magyar nő keresek, esetleg lakással. — Cím: Kolb, 7798 Pfullendorf, Alte Post Gasse 19. Telefon 0 75 52 / 51 86.

44-ÉVES MAGYAR NŐ keresi korrekt, jólelkű férfi ismeretséget házasság céljából. Válaszokat „Nyugatnémetország” jellegre a szerkesztőségbe kér.

ELADÓ KERTES VIKENDHÁZ a dél-franciaországi „bánati” kis faluban. Cím: KOVÁCS JÁNOS, La Roque sur Pernes, F-84210 Pernes les Fontaines, France.

35-ÉVES, CSINOS, művelt párizsi aszszony lelkiekben, testiekben hozzáillő magyar férfi komoly ismeretséget keresi. Válaszokat „Szeretlek” jellegre a kiadóba kér.

Varga László: „KÉREM A VÁDLOTT FELMENTÉSÉT” című könyve a kiadónál kifizetett. Könyvkereskedőknél egyes példányok még kaphatók.

Ismeri akarja multját és jövőjét? — Forduljon ismert magyar horoszkóp-grafológushoz. Születési hely, év, hó, nap, óra megjelöléssel röviden írjon kézzel. A választ címére továbbítom megbízhatóan, diszkrétan, utánvétellel: 12,— dollár. — Cím: Zsolt Mécs, Fornsödertälje 48, 2 tr., 151 58 Södertälje, Sverige, Europe.

BUDAPESTEN ÉLŐ, csinosnak mondott, 42-éves, egyedülálló, nagyon házias tisztviselő keresi Hollandiában, NSZK-ban vagy Belgiumban élő és állampolgársággal rendelkező 42—50 éves férfi ismeretséget házasság céljából. Válaszokat: „Búzavirág” jellegre a szerkesztőségbe kérek.

BÉCSI MAGYAR KÖNYVESBOLT

Libro Disco

A-1010 Wien, Domgasse 8. T.: 52-73-15 Magyar könyvek, lemezek és folyóiratok küldését a világ minden tájára vállaljuk. Kérje díjtalan katalógusunkat.

Yves de Daruvár:

A FELDARABOLT MAGYARORSZÁG c. híres könyve magyarul, több színes és fekete fehér képpel és térképpel, kemény vászonkötésben, számtalan olyan fontos történelmi dokumentumot tartalmaz, mely a szerző másnyelvű kiadványaiban nem szerepel. Az izgalmas történelmi dokumentációt olvassuk anyanyelvünkön.

A könyvnek ára portóval együtt 40.— Sfr., vagy ezen értéknek megfelelő más valuta.

Megrendelhető közvetlen a kiadónál: EDITION BALOGH, Pf. 19. CH-6000, Luzern 5.

Rupp László hítes törvényszéki fordító, vállal fordításokat magyarról németre és németről magyarra. D-8000 München 1. Postfach 162. Tel.: (089) 300 21 62.

Bogyay Tamás: Szent István király

„STEPHANUS REX”

könyve németül és magyarul kapható az Életünk Szerkesztőségénél.

Ara 26.— DM + Porto

MAGYAR HENTESÁRÚT

gyártunk immár 10 éve Stuttgarttól 40 km-re, Welzheim-ben. Győződjék meg kiváló minőségű, magunk által készített Wurst-Spezialitátekről. Rendeljen az alábbiakból:

1 kg Balkán füstölt májas	12,—
1 kg Balkán véres májas füstölt	10,—
1 kg Rizsás hurka, sütnivaló	10,—
1 kg Véres hurka, sütnivaló	10,—
1 kg Disznósajt, gyomorban, füstölt	12,—
1 kg Friss kolbász, sütnivaló	14,—
1 kg Kolbász (gyulai recept után)	16,—
1 kg Papr. szalámi (csabai recept után)	18,—
1 kg Füstölt sonka (hátsó)	18,—
1 kg Fokhagymás, papr. tokaszalonna	12,—
1 kg Oldal-szalonna, füstölt	12,—
1 kg Fokhagymás pariser	16,—

Minden árút légmentes csomagolásban utánvétellel szállítunk.

Éttermek és vendéglők részére kívánságra külön árjegyzéket küldünk! Viszonteladókat keresünk 10 % provízió fizetés ellenében.

Fleischwarenfabrik - Viktor Pál

Lerchenstr. 29 — 7063 Welzheim

Telefon 07182 / 67 36 este 19 óra után 81 81

Az idei svájci magyar zarándoklatot a siebeneichi Máriapócsi Vértkönyvező Szűzhöz 1980 június 8-án, vasárnap tartjuk meg. A részletes műsrot később hirdetjük ki.

Svájci Magyar Katolikus Missziók Központi Tanácsa, Laukó József, elnök

DIOSZEGHY TIBOR, hítes tolmács és fordító, magyar-német (és német-magyar), Németországban tanácsadás, állampolgársági és menekültügyi kérdésekben és peres ügyekben segít. D-4040 Neuss, Daimlerstr. 249. Tel.: 02101/54 13 17.

Most jelent meg

Juhász László MAGYAROK AZ ÚJVILÁGBAN

című új könyve, amely az első világháború óta a századforduló kivándorlási hullámaig követi az amerikai magyar nyomokat.

Ára: 15.— DM, 100 ÖS, 7 \$.

Megrendelhető: Dr. Juhász, 8 München 80. Bülowstr. 10/1.

„TETENY” ungarische Spezialitäten INH.: O. BAYER

Kreittmayerstr. 26. - D-8000 München 2.
Telefon: (089) 19 63 93 DM

Abasári rizling	5.75
Debrői Hárslevelű	5.75
Badacsonyi Kéknyelű	6.20
Badacsonyi Szürkebarát	6.20
Soproni Kékfrankos	6.—
Domoszlói Muskotály	6.20
Domoszlói Tramini	6.50
Badacsonyi Tramini	6.50
Villányi Burgundi	6.20
Hajósi Cabernet	6.20
Tokaji Aszu 4 Putt.	13.—
Tokaji Aszu 3 Putt.	11.—
Kecskeméti Barack pálinka	23.50
Hasas Barack pálinka	20.50
Cseresznye pálinka	20.50
Szilva pálinka	19.50
Hubertus	17.50
Kosher szilva pálinka	26.—
Beverage Bitters (Unic) lit.	26.—
Beverage Bitters (Unic)	13.50
Szalámi (Pick)	22.—
Csabai	20.—
Gyulai	18.—
Süli debreceni	13.—
Süli kolbász	14.—
Házi kolbász	17.—
Tarhonya 1/2 kg.	2.75
Nagykocka	3.10
Lebens	3.10
Kiskocka, cérnametélt 100 gr.	—70

Üvegárút is szállítunk!

A MUSICA HUNGARICA

nagyszerű tavaszi könyvajánlata!

KÁDÁR GYULA:
A Ludovikától Sopronkőhidáig, 680 old.
2. kiad., Kanada, izléses kivitel DM 29,—

KOVÁCS IMRE:
Magyarország megszállása, nagy méret 35,—

KOPÁCSI: Die ungarische Tragödie 40,—

MÁRAI S.: Judit... és az utóhang 22,—

ZILAHY LAJOS könyvei:
A két fogoly 30,—
Halálos tavasz — Széppapám szerelme 24,—
A lélek kialszik 14,—
A fegyverek visszaneznek 19,—

CLAIRE KENNETH:
Különös kaland — Újdonság — 27,—
Éjszaka Kairóban; Randevű Rómában;
Holdfény Hawaiban, stb. kötetenként 27,—
Allilujeva: 20 levél egy jó barátához 18,—
Vaszary Gábor: Ketten Párizs ellen 26,—
Uris: Exodus, 680 oldal 25,—
Halász Péter: Második Avenue 20,—
Tatárok a Széna téren 25,—
Herczeg Ferenc: Pogányok 17,—
Gyurkovics család 20,—
Janics Kálmán: A hontalanság évei 47,—
Jókai Mór: A jövő század regénye 35,—
Egy marék vice a javából 13,—
Latinovics Zoltán, Ady verseket szavall LPX 13735 20,—
Karády Katalin legújabb lemeze, legnépszerűbb dalait éneklő; Hamvadó cigarettavég stb., LPX 17606 20,—
HOPI GÉZA összes lemeze raktáron: Elvtársi Szabó; Akácus út; Második menet; Hofi-szeusz; darabonként 20,—

— Kérje díjtalan katalógusunkat! —

MUSICA HUNGARICA — Rümmanstr. 4
8000 München 40 Telefon (089) 30 50 43

ÉLETÜNK

Szerkesztőség és Kiadóhivatal
8000 München 81, Oberföhringerstr. 40. Telefon: (089) 98 26 37.
Felelős Kiadó:
a Magyar Kat. Főlelkészé.
Felelős szerkesztő:
Dr. Harangozó Ferenc.

Redaktion und Herausgeber: die Ungarische Oberseelsorge, 8000 München 81, Oberföhringerstr. 40. Telefon: (089) 98 26 38.
Redakteur: Dr. Harangozó Ferenc.
ELŐFIZETÉS:

Az Életünket a helyi magyar lelkészek terjesztik, 6k küldik szét és 6 náluk is kell előfizetni! Tengeren túra, vagy ahol nincs magyar lelkész, oda a Kiadóhivatal küldi az újságot.

Egyes szám ára egy évre 15 DM, vagy ennek megfelelő valuta. Tengeren túra légipostával 25 DM. Lapzártá: a hónap 18-án. — Hirdetéseket csak 15-ig fogadunk el. Postscheckkonto: Nr. 606 50-803, Kath. Ungarn-Seelsorge, Sonderkonto: München.

Bankkonto: Bayer. Vereinsbank, Nr. 145857, Kat. Ung. Seelsorge „Életünk”

Druck: Danubia-Druckerei, Ferchenbachstr. 88. 8 München 50.

MÁRCIUS 15 AACHENBEN ÉS BOCHUMBAN

Aachen és környékének magyarsága 1980 március 15-én ünnepi megemlékezést tartott. Az ünnepségen, melyet a „PRO LIBERTATE 1956” egyesület rendezett és Szigeti István magyar lelkész hathatósan támogatott, Melcer Aladár ismertette az európai magyar emigráció szervezeti felépítését, vázolta az emigráció eddig megtett útját és a jövő feladatait. A műsor keretében az Aacheni Operaház magyar művészei magas színvonalú ének- és zeneszámokkal gyönyörködtették a résztvevőket, akik még sokáig együtt maradtak.

A Ruhrvidék magyarsága 1980 március 16-án Bochumban ünnepelte a 48-as szabadságharc 132. évfordulóját. Melcer Aladár megemlékező és az emigráció feladataira emlékeztető szavai után a Rottárd házaszár vezetése alatt álló „Zrinyi Miklós” cserkészcsapat tagjai adtak elő szavakat és énekszámokat. A sikerült ünnepi műsor lezajlása után még sokáig együtt maradt a környező városokból összesereglett, több mint 100 résztvevő.

Tavaszi ajánlatunk

CANON AE 1 1.8/50 DM 595,—
A legkeresettebb tükkörreflexes-gép!
„CANON” lerakat!

FOTO DOBOS

8000 MÜNCHEN 2 RINDERMARKT 16 TELEFON 089/240852

73 éves cég! Győr — München!

Hítes tolmács és fordító, — magyar-német és német-magyar. Hans-Henning Paetzke. 6000 Frankfurt/M. Adlerflychtstr. 4. — Telefon (0611) 59 19 39.

MAGYAR VENDÉGLŐ ÉS HENTESÜZLET a Grenoble-i Alpokban

Május 15 és szeptember 15 között szeretettel és magyaros ételekkel (fatányéros, halpaprikás stb.) várjuk a Napoleon útján utazó honfitársainkat.

Mária és Mihály

A következő füstölt hentesárúkat szállítjuk postán utánvétellel:

Bácskai májas hurka	32,—
Disznósajt 32,— Kolbász	46,—
Házilag készített paprikás szalámi	46,—
Sonka 2 kg-os	1 kg 38,—
Első és hátsó csülök	18,—
Lapocka 30,— Karaj	30,—
Csemege szalonna	28,—

MISKOLCZI MIHÁLY Petichet
ST. THEOFREY — 38220 VIZILLE
Telefon (76) 81 04 93

Magyar-német és német-magyar fordításokat olcsón és gyorsan elvégez, magyar nyelvű okiratokról hitelesített másolatokat készít és más nyelvű okiratok fordítását korrekten elintézi. W. Divy hítes fordító és tolmács, D-7990 Friedrichshafen, Linderstr. 50. — Telefon: 07541/7 1 3 9 1.